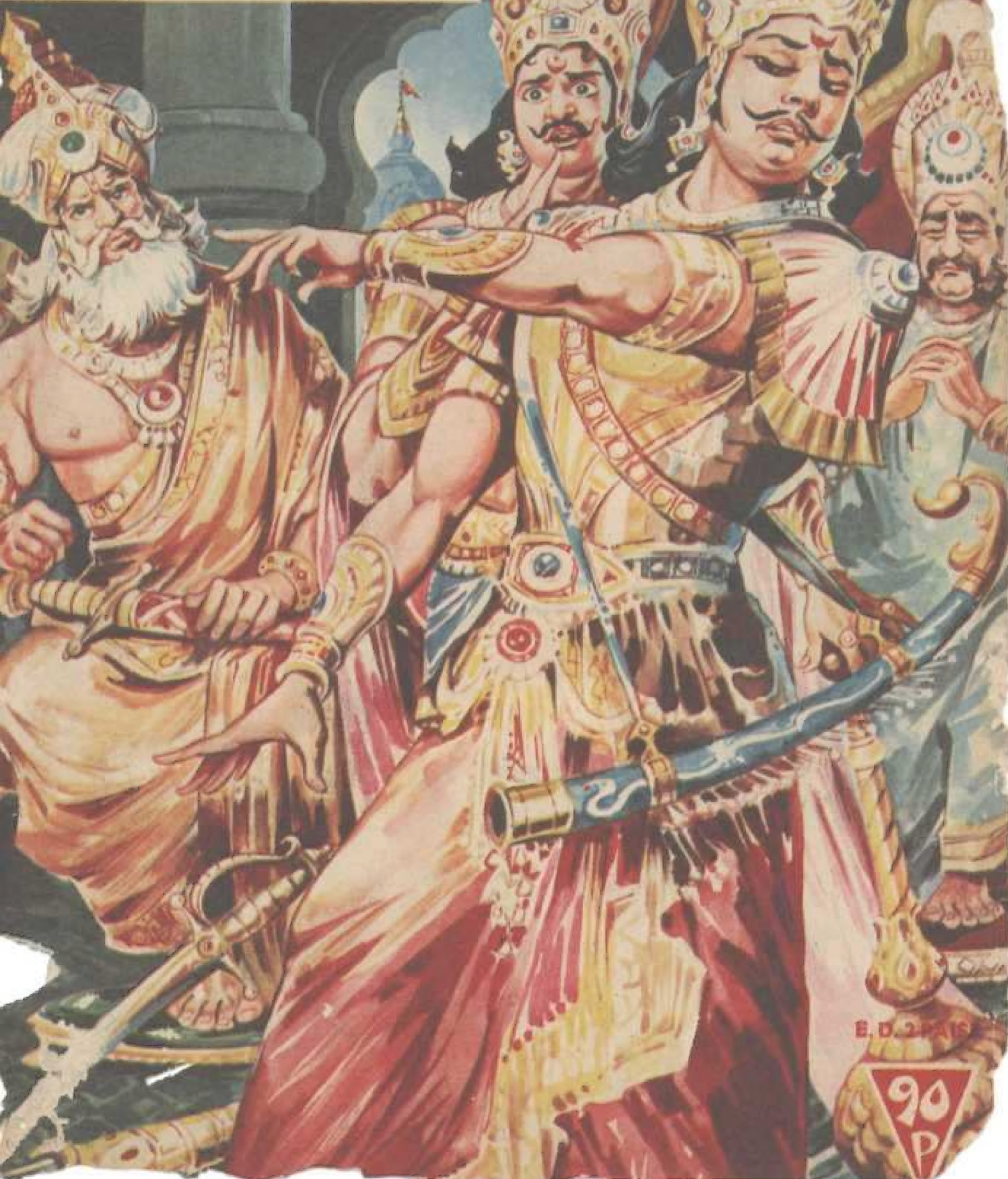


చందమామ

జనవరి 1973



E.D. 2 P. 16

90
P



Photo by : RAM KRISHNA SHARMA

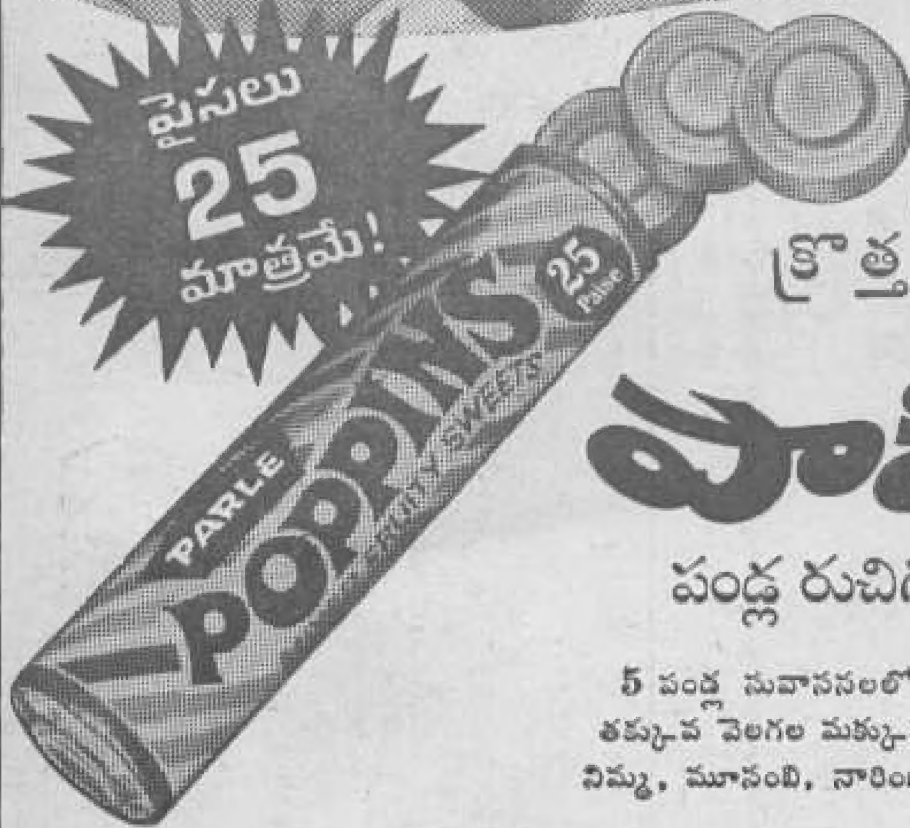
నోదూరించే... మనసునుదోచే... మైమరపించే.



పైసలు

25

మాత్రమే!



క్రొత్త పాచె

పాపిన్స్

పండ్ల రుచిగల పిప్పర మెంట్లు

5 పండ్ల సువాసనలలో 13 మధురమైన విళ్ళలు.
తక్కువ వెలగల మక్కువ గొలిపే ప్రతి ప్యాక్ లో—
విమ్మ, మూసంబి, నారింజ, అనాన మరియు రాస్ బెర్రీ!

ఆ పండ్ల మజా తెలుసుకోండి పాపిన్స్ నారగించండి-

everest/122b/PP Tel

ప్రతి గ్రంథాలయంలోను
ఉండి తీరాలి!



శ్రీమతి మధురం భూతలింగం
రచించిన ఇంగ్లీషు పుస్తకాలు

'SONS OF PANDU'

Rs. 5-25

'THE NECTAR OF THE GODS'

Rs. 4-00

పిల్లలకు బహుమతిగా
ఇవ్వతగినవి.



కావీలకు:

డాక్టర్ విజన్స్

'చందమామ బిల్డింగ్స్'

మదరాసు - 26

చేరంగి విజయ
శిఖరానికి **స్వాస్**
వెన్నులతో

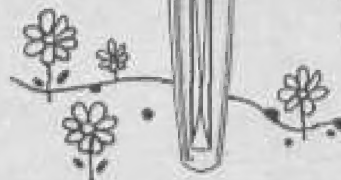
నరేంద్ర శా విజయం స్వాస్ వెన్నులతో
ఎంతో ముగ్ధుని మీరు గ్రహిస్తారు.
మీ ప్రాత మెతగా తేలికగా ప్రవహిస్తుంది.
స్వాస్ అక్స పోర్ లేక కేంద్రీకృత వాడి
చూడండి—ప్రత్యేకంగా విద్యార్థులకై
సృష్టించ బడింది.



శ్రేష్ఠమైన పరిశాల కోసం

స్వాస్

డిలక్స్ ఇంకుతో
వ్రాయండి.



స్వాస్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

అద్వానీ బాంబర్స్ పి. మెహతా రోడ్డు, బొంబాయి. 1
ప్రాంత: 340. కన్నాడ స్టేట్ ప్రాంత రిటై.

విజయవాడ 58-119-11

కళ్ళు కళ్ళు మూటలాడు బాసను
 కన్నె పిల్ల మనసులోని ఆశను
 కలకాట రంగులీతల బిడ్డలందరూ కన్నులయ బాట్రం

యం.యల్.రెడ్డి సమర్పించు సుందరం మాబోస్

డారికి ఉపదారి

నిర్మాత మోహన్ రెడ్డి
 నిర్వహణ కె.యల్.ఆర్.వ్యాస్



ఆర్ట్ డిజైన్ బిచ్చర్
 డిజిటల్ ఎడిటింగ్ బిచ్చర్
 కెల్టాగ్రాఫీ కెనెడన్ ఆర్ట్ బిచ్చర్

Chandamama

CHANDAMAMA

ఏనుగును తినడం ఎలాగ



ఔను ఔను ఏనుగే!

ఏనుగులు తియ్యగా గరగరలాడుతూ
తినడానికి వసండుగావుంటాయి.
అతి సులభంగా తీర్వమవుతాయి కూడా.
అల్లాగే వుంటాయి
పులులు, సింహాలు,

తిరాపీలు, హివపాటమన్నులు,
కంగారులు, కుందేళ్లు, ఒంటెలు
ఒకటేమిటి బ్రిటానియా బిస్కట్లు
కంపెనీవారు తయారుచేసేవి-

అన్నీ. అవి బ్రిటానియా
బిస్కట్ల రూపంలో ఉంటాయి.
నోటిలో వేసుకోడానికి

అనువుగా వుండి ప్రతివారికి
విందు కొల్పిస్తాయి. మీరు
వాటిని తిని ఆనందించండి.

అనంతా మ్రింగేయవచ్చు!
కాను బ్రిటానియా ఐ.



బ్రిటానియా జూలాజికల్ బిస్కట్లు

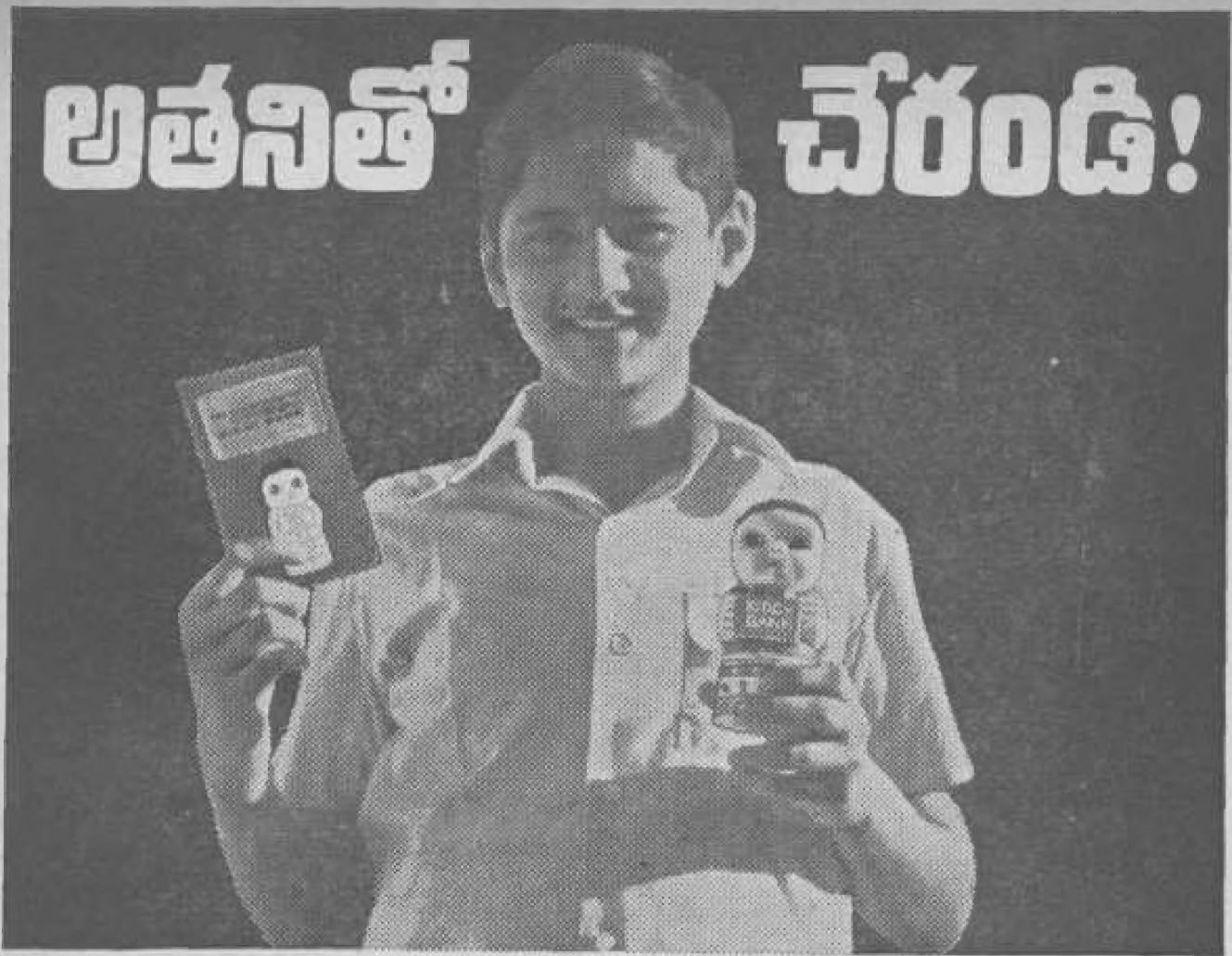
భారతదేశంలో అతి శ్రేష్ఠమైన బిస్కట్లు

బ్రిటానియా

BBG-2769

అతనితో

చేరండి!



కిడ్డీ బ్యాంక్ ఖాతాలు కలిగివున్న 60,000 మంది పిల్లలలో ఇతను ఒకడు.

ఇతను చచ్చుకు పొదుపు చేయడమేగాక వడ్డీ కూడా సంపాదిస్తాడు.

దానిని ఒక ఆటలాగ వాటించి ఆనందిస్తాడు.

అతనిలా మీరు ఎందుకు పొందకూడదు?

మీ నాన్నతోగాని, అమ్మతోగాని మాట్లాడి

మీ స్వంత కిడ్డీ బ్యాంక్ ఖాతాని తెరవండి.

దానిని చూసి మీరు ముద్దుపడతారు.

మీరు చగరలో వున్న అంధ్ర బ్యాంక్ బ్రాంచిలో

ఈ కోడీ సంపాదించండి.



ది ఆంధ్ర బ్యాంక్ లిమిటెడ్

ప్రధాన కార్యాలయం: సుబ్రాహ్మణ్యం రోడ్, హైదరాబాద్.

కె. గోపాలరావు, చైర్మన్

ఎమ్. వి. సుబ్బారావు, జనరల్ మేనేజర్

జాతి సేవలో వున్న జాతీయం చేయబడని బ్యాంకు.



FDS/AB-1821TE



జలుబులు, కలదొప్పి, నెయితులు, కండకాళి
బొప్పి — వీటిని వచ్చిన వల్లగా తగ్గించు
కోండి. బాధగా ఉన్న దోట అమ్మతాంజనం
రాయండి. వెంటనే గుణం జరుగుతుంది. 75
సంవత్సరాలపైగా ఇండియా వీటిపై
నెయితుకోండి అమ్మతాంజనం! ఎవ్వుడూ
ఒక వీసా తగ్గించుకోండి. అమ్మ
తాంజనం ఆదాదేశీ పెద్ద వీసాలోనూ,
రిన్నీ తర్వాతలోనూ మీదా రాదుకుతోంది.
అమ్మతాంజనం 10 కొవరాలు కలపవచ్చు.
బొప్పిలను, జలుబులను వచ్చిన వల్లగా
తగ్గిస్తుంది.

అమ్మతాంజనం లిమిటెడ్

అమ్మతాంజనం

చప్పున పోగొడుతుంది!

AM-5790A

అమ్మతాంజన్ గ్రెప్ మిక్స్చర్

పాప ఆరోగ్యానికి, సంకోచానికి దివ్యమృతం.

ఆస్తీర్షం, వాయువు, కలకనిద్ర,
వాంతులు, విరేచనాలవంటి బాధలు
వెంటనే తగ్గిపోతాయి.

ఆకలి, దీర్ఘశక్తి బాగా ఉంటాయి.

పాపాయి ఆరోగ్యం బాగుపడుతుంది.



POS AG 1660 TEL



అమ్మతాంజన్
లిమిటెడ్

చందమామ

సంస్థాపకుడు : నాగిరెడ్డి
సంచాలకుడు : 'చక్రపాణి'

ఈ నెల బేతాళకథ ["ప్రాణవిక్రయం"]
ఎస్. ఉమామహేశ్వరరావు రచన.
ఈ విచిత్రమైన కథలో "విజయమూ",
"అపజయమూ" ఎలా పెనవేసుకుని
ఉంటాయో మనం చూడవచ్చు.

ఈ సంచికలో "కిలుగుర్రం" అనే
మరొక అరేబియాదేశపు పెద్ద కథ
ఆరంభమవుతున్నది.

"గర్వభంగం" అన్న కథలో
తర్కంతో నిజాన్ని అబద్ధమూ, అబద్ధాన్ని
నిజమూ ఎలా చేయవచ్చునో
మనం చూస్తాం.

సంపుటి 52 జనవరి '73 సంచిక 1



ఆమోరీవారిణి

ఘృతేన వర్తతే బుద్ధిః,
క్షిరే శాయుష్య వర్తనం,
శాకేన వర్తతే వ్యాధిః,
మాంసం మాంసేన వర్తతే.

1

[నెయ్యి బుద్ధిని పెంచుతుంది. పాలు ఆయువును పెంచుతాయి. కూరగాయలు వ్యాధిని పెంచుతాయి. మాంసం మాంసాన్ని పెంచుతుంది.]

అనభ్యాసే విషం శాస్త్రం,
అజీర్ణే భోజనం విషం,
దరిద్రస్య విషం గోష్ఠి,
వృద్ధస్య తరుణీ విషం.

2

[అభ్యాసం లేని వాడికి శాస్త్రజ్ఞానమూ, అజీర్తి గల వాడికి భోజనమూ, దరిద్రుడికి విశేషమూ, ముసలివాడికి పడుచు భార్యా విషంలాటివి.]

వృథా వృష్టి స్సముద్రే చ,
వృథా తృప్తేచ భోజనం,
వృథా ధనవతో దానం,
దరిద్రే యౌవనం వృథా.

3

[సముద్రానికి వర్షమూ, అకలి తిరినవాడికి భోజనమూ, ధనవంతుడికి దానమూ, దరిద్రుడికి యౌవనమూ వృథా.]



అగ్నిపరీక్ష

పురందర రాజకుమార్తె లావణ్య అందంలో దేవతాస్థీలకు సాటి రాగలది. తగిన వరుడు దొరికితే ఆమెకు వివాహం చెయ్యాలనే ఉద్దేశంతో ఉన్నాడు రాజు. పురందరదేశం ఆ కాలంలో మారుమూల దేశం. ఆ దేశం నుంచి మరే దేశానికి వెళ్ళాలన్నా అనేక రోజులపాటు అరణ్యాలలోనూ, కొండల మీదా ప్రయాణాలు చెయ్యాలి. లావణ్యకు తగిన వరుడు దొరకక పోవటానికి అదే ప్రధానకారణం.

లావణ్య కూడా వివాహం కోసమే ఎదురు చూస్తున్నది. ఆమెకు తన నిత్యజీవితంలో ఏమీ ఆనందం కనిపించలేదు. రాజభవనంలో ఆమె చెలికత్తెలు ఆమెను వినోదింప జేయటానికి చెప్పిన కథలే మళ్ళీ మళ్ళీ చెబుతారు, అడిస అటలే మళ్ళీ మళ్ళీ ఆడతారు. అందుచేత ఆమెకు కాలం గడవటమే కష్టంగా ఉన్నది.

ఒకనాడు ఆమె రాజభవనంలో ఎవరికీ చెప్పకుండా, తమ నగరానికి ఉత్తరాన ఉన్న వనాలకు ఒంటరిగా బయలుదేరింది. ఆమె పరధ్యానంగా నడుచుకుంటూ వెళ్ళి ఒక అత్యద్భుతమైన ఉద్యానవనంలో ప్రవేశించింది. ఎటు చూసినా అమిత అందంగా ఉన్న పొదలూ, వాటిలో అపూర్వమైన పుష్పాలూ కనిపించాయి. అలాటి పూలు గాని, చెట్లు గాని లావణ్య ఎన్నడూ చూడలేదు. ఆ ప్రాంతం మనుషులు పెంచిన తోటగానూ లేదు, సహజంగా తయారైన వనంగానూ లేదు. అక్కడ ఎలాటి జనసంచారమూ ఉన్నట్టు కనిపించలేదు. అఖరుకు జంతువులూ, పక్షులూ కూడా ఆమెకు కనిపించలేదు. -

లావణ్య ఒక్కొక్క పొద వద్దకూ వెళ్ళి, దానికి గల పూల అందమూ, సువాసనా అనుభవిస్తూ తిరగసాగింది. ఒక పొద మీద



అమెకు అన్నిటికన్నా అందమైన పూలు కనిపించాయి. వాటి సువాసన వర్షనాటి తంగా ఉన్నది. అమె ఒక పువ్వు కోసి తలలో పెట్టుకోబోయింది.

"ఎవరా పూలు కోసేది?" అని గర్జిస్తూ ఒక యువకుడు ఒక పొదచాటు నుంచి లావణ్య ఎడటికి వచ్చాడు. అమెను చూడ గానే అతనిలో విచిత్రమైన మార్పు వచ్చింది. ఏదో అసబోతూ అతను అమె కేసి కన్నార్ప కుండా చూడసాగాడు.

"పూలు కోయ్యారాదని నాకు తెలియదు. అడగటానికైనా ఎవరూ కనిపించలేదు. ఇక్కడ ఎవరూ లేరనే అనుకున్నాను," అన్నది లావణ్య.

యువకుడు చిన్నగా నవ్వి, "అవునవును. ఇక్కడ ఎవరూ ఉండరు. నేను మాత్రం ఈ వనానికి కాపలా కాస్తూ ఇక్కడే ఉంటాను," అని, అమె ముందు కోసు కున్న పొద నుంచే మరికొన్ని పూలు కోసి అమె చేతిలో పెట్టాడు.

"పూలు కోయరాదన్నారుగా?" అన్నది లావణ్య.

"నీ అంత అందగత్తెకు నియమాలు అవసరం లేదు," అన్నాడతను.

"మీ రెవరు?" అని లావణ్య మర్యాదగా అడిగింది.

"నా పేరు సువ్రతుడు. ఈ గంధర్వ వనానికి పాలకుణ్ణి," అన్నాడు అయువకుడు.

"గంధర్వుడివా!" అంటూ లావణ్య కంగారుగా తన చేతిలో ఉన్న పూలను కింద వదిలేసింది.

గంధర్వులంటే అందరికీ ఉన్నట్టే లావణ్యకు కూడా భయం ఉన్నది. వాళ్ళ స్నేహం మామూలు మానవులకు అచ్చి రాదు. వాళ్ళు అనేక విద్యలు నేర్చిన వాళ్ళు. అయితే, గంధర్వులు తమ దేశానికి అంత దగ్గరలో ఉంటున్నట్టు లావణ్యకు తెలియదు.

అమె కంగారు చూసి సువ్రతుడు, "భయపడకు, రాజకుమారి. నేను ప్రస్తుతం గంధర్వులకు కింకరుడుగా ఉంటున్న

ప్పటికీ, జన్మతః నీలాటమీసవృణ్ణే. మాతాత
గారు ఇక్కడికి తూర్పుగా ఉన్న జయ
సింధుదేశపు రాజు. నేను పసివాణ్ణిగా ఉండ
గానే నా తల్లి తండ్రులు పోయారు. అప్పుడు
నా మాతామహుడు నన్ను తన ఇంటికి తెచ్చి
పెంచాడు. నేను కొంచెం పెరిగినాక
మాతాత వెంట ఈ ప్రాంతాలకే వేటకు
వచ్చాను. అప్పుడు నన్ను ఒక గంధర్వ
రాణి పట్టుకుని తీసుకుపోయింది. నేను
తనను ప్రేమించి తనకు భర్తగా ఉంటానని
అమె ఆశ. నేను అమెను ప్రేమించలేను.
అందుచేత పగటిపూట నన్ను ఈ వనానికి
కాపలా ఉంచింది. రాత్రికాగానే నన్ను అమె
తమ లోకానికి తీసుకుపోతూ ఉంటుంది.
నాకు ఈ గంధర్వులన్నా, వీళ్ళ లోకమన్నా

రోజు రోజుకూ అసహ్యం పుట్టుతున్నది.
వీళ్ళ మాయనుంచి నన్ను ఎవరన్నా తప్పి
స్తారా అని ఎంతో ఆశపడతాను. కాని
నా ఆశ ఫలించదు. అది ఫలించే మార్గం
అందుబాటులో కనపడదు!" అంటూ
నిట్టూర్చాడు.

అతను మాట్లాడుతున్నంతసేపూ అతన్ని
కన్నార్పకుండా చూస్తూ ఉండిన లావణ్య.
అతని స్థితికి ఎంతో జాలిపడుతూ, "ఏమిటా
మార్గం?" అని అడిగింది.

సువ్రతుడు లావణ్య కేసి అనుమానంగా
చూస్తూ ఇలా చెప్పాడు:

"ప్రతి పార్శ్వమినాటి రాత్రి గంధర్వరాణి
తన పరివారంతో వచ్చి ఈ వనంలో విహ
రాలు చేస్తుంది. నేను అమె వెంటనే





ఉంటాను. ఆ సమయంలో మనిషి జన్మ ఎత్తిన వారెవరైనా నన్ను కౌగలించుకుని వదిలి పెట్టకుండా పట్టుకోవాలి. గంధర్వ రాణి తన మాయలు ప్రయోగించి ఆ మనిషిని భయంకరమైన పరీక్షలకు గురిచేస్తుంది. వాటికి తట్టుకుని నన్ను ఆ మనిషి గట్టిగా పట్టుకోవాలి. అప్పుడు గాని నేను గంధర్వుల బారినుంచి బయటపడను. నా కోసం ఇంత చాధపడే మనిషికి నేనంటే ఎంత ప్రేమ ఉండాలి! ఎంత సాహసం కావాలి! నన్ను ఎరిగినవాళ్ళే మానవప్రపంచంలో ఉన్నారా, లేదా అని నాకు అనుమానంగా ఉంది. అలాటప్పుడు నన్ను కాపాడేవాళ్ళు ఉంటారనుకోవటం భ్రమేగదా!"

సుప్రతుడు ఇలా అని ఒక పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచి, "నూర్పుడు వారి పోతున్నాడు. నువ్వు ఎంత దూరం వెళ్ళాలో. చీకటి పడే వేళకు నువ్వు ఇక్కడ ఉండటం క్షమం కాదు!" అన్నాడు,

"నీకు త్వరలోనే గంధర్వుల నుంచి విముక్తి కలుగుతుందనుకుంటాను. వస్తాను!" అని లావణ్య తన ఇంటికి బయలుదేరి వెళ్ళిపోయింది.

పూర్ణిమ ఇంకా నాలుగు రోజులున్నది. ఈ నాలుగు రోజులూ లావణ్య సుప్రతుణ్ణి గురించి విడవకుండా ఆలోచించి, అతన్ని కాపాడటానికి, అవసరమైతే ఆ ప్రయత్నంలో ప్రాణాలు విడవటానికి దృఢంగా నిశ్చయించుకున్నది.

పూర్ణిమనాటి సాయంకాలం అమె గంధర్వ వనానికి ఒంటరిగా బయలుదేరి వచ్చింది. చీకటిలో ఎవరికీ కనిపించకుండా ఉండటానికి అమె నల్లని దుస్తులు ధరించింది. చీకటి పడకముందే అమె పొదలలో దాగి కూర్చుని, తన జుట్టువిప్పి ముఖానికి అడ్డం వేసుకున్నది.

ఝాము రాత్రి గడిచినాక వనంలో ఆలికిడి వినిపించింది. గంధర్వులు జంటలు జంటలుగా వనంలో పికార్లు చేస్తున్నారు. లావణ్య ప్రతి జంట తన పక్కగా వెళ్ళి నప్పుడల్లా, వారిలో గంధర్వరాణి

ఉన్నదేమో అని శ్రద్ధగా పరీకిలిస్తున్నది. దాదాపు అర్థ రాత్రి కావస్తూండగా సుప్రతుడూ, మరొక స్త్రీ ఆమె దాగి ఉన్న ప్రాంతానికి వచ్చారు. సుప్రతుడి వెంట ఉన్న స్త్రీ గంధర్వరాణి అయి ఉంటుందని లావణ్య సులువుగానే గ్రహించింది. ఆ జంట తనకు సమీపంగా రాగానే లావణ్య చప్పున లేచి వెళ్ళి సుప్రతుణ్ణి గట్టిగా కొగలించుకున్నది.

గంధర్వరాణి ఒక్క క్షణంపాటు నివ్వెరపోయి, సుప్రతుడు తన చేతి నుంచి జారిపోతున్నాడని గ్రహించి, మాయలు ప్రయోగించింది.

లావణ్య కొగిట ఉన్న సుప్రతుడు అంతలో ఒక కొండచిలువగా మారాడు. దేనికైనా తెగించి ఉన్న లావణ్య ఆ కొండచిలువను వదిలి పెట్టలేదు.

ఇంతలో కొండచిలువ సింహంగా మారింది. లావణ్య గుండెలు అదిరిపోయాయి, కాని ఆమె ఆ సింహాన్ని గట్టిగా వాటుసుకున్నది.

ఇంతలో సింహం ఎర్రగా కాలుతున్న గునపంగా మారింది. లావణ్య శరీరమంతా చురున కాలి భరించరాని బాధ కలిగింది. కాని లావణ్య గునపాన్ని విడవలేదు.

తరవాత ఏమి జరిగినదీ ఆమెకు తెలియదు. ఆమెకు స్పృహ తెలిసేసరికి గంధర్వ పనంలో ఎవరూ లేరు. ఆమె కొగిట సుప్రతుడున్నాడు. ఆమెతోపాటే అతనికి స్పృహ వచ్చింది.

"నన్ను గంధర్వుల నుంచి కాపాడావు. నీ ఋణం ఎలా తీర్చుకో గలను? మనం మీ నగరానికి పోదాం పద. నిన్ను ఇంటికి చేర్చినదాకా నా సంగతి చూసుకోలేను," అన్నాడు సుప్రతుడు లావణ్యతో.

రాజకుమార్తె కనపడక రాజభవనం అందోళనతో సతమతమవుతున్నది. లావణ్య జరిగినదంతా చెప్పగానే ఆమె తండ్రి, "నాయనా, నీ కోసం నా కుమార్తె అగ్ని పరీక్ష ఎదుర్కొన్నది. నీ కన్న ఆమెకు తగిన భర్త ఎవరుంటాడు?" అని సుప్రతుడితో అని, వారిద్దరికీ పెళ్ళి చేసేశాడు.



పంచముడు

కౌవేరికిరాన ఒక గ్రామంలో కాంచనశర్మ అనే నైఫ్టిక బ్రాహ్మణుడు ఉండేవాడు. ఆయన బహు ముక్కోపి. ఆ ఊళ్ళోనే వరమసాదుపూ, జ్ఞాని అయిన కొండప్ప అనే మాలదాసరి ఉండేవాడు.

ఒక వర్షదీనంనాటి తెల్లవారగట్ట గ్రామస్థులు కావేరిలో స్నానాలు చెయ్యటానికి వచ్చారు. కాంచనశర్మ స్నానం చేసి ఒడ్డుకు వస్తూండగా, కొండప్ప కూడా స్నానం చేసి, తలవంచుకుని నడుస్తూ ఆయన పక్కగా వెళ్ళాడు. అప్పుడు కొండప్ప తడిబట్ట కాంచన శర్మకు తగిలింది.

కాంచనశర్మ దుద్రుడైపోయి, పళ్ళు పటపటా కొరుకుతూ, కొండప్పను నానా తిట్లూ తిట్టాడు. కొండప్ప తాను మనక వెల్తురులో చూడక తప్ప చేశానని క్షమాపణ చెప్పకుని, దూరంగా సాష్టాంగ పడ్డాడు. అప్పటికి కోపం చల్లారక కొండప్ప తలను తన కాలితో నాలు గైదు సార్లు తన్ని, అన్నపుళ్ళుణ్ణి తాకినందుకు మళ్ళీ నదిలో స్నానం చేశాడు కాంచనశర్మ.

ఆయన స్నానం చేసివస్తూ, కొండప్ప కూడా మళ్ళీ స్నానం చేస్తూండటం గమనించి, “పంచముణ్ణి తాకినందుకు నేను స్నానం చేశాను. నువ్వు మళ్ళీ ఎందుకు స్నానం చేస్తున్నావు?” అని అడిగాడు.

దానికి కొండప్ప, “కోపమనే పంచముడు మాలవాడి కన్న అధమాదముడు. వాడి న్నర్హ నుంచి పవిత్రుణ్ణి కావటానికి మళ్ళీ స్నానం చేస్తున్నాను,” అన్నాడు.

—మండపాక ఉమాదేవి





యక్షపర్వతం

8

[మాంత్రికుణ్ణి, జడలభూతాన్ని నడుం విరిగేలా తన్ని కింద పడవేసి, ఖడ్గజీవదత్తులు శిథిలభవనాల్లోకి పోయారు. అక్కడ వాళ్ళను పూజారిణి భృత్యులు పట్టుకున్నారు. పూజారిణి ఆ యిద్దర్ని చీకటిగదిలో బంధించమన్నది. 'ఖడ్గజీవదత్తులు తమ పక్క గదిలో వున్న సింహాన్ని అక్కడికి వచ్చిన పూజారిణి భృత్యుల పైకి ఉసికొల్పారు. తరవాత—]

అకలిగని వున్న సింహం భయంకరంగా గర్జిస్తూ వచ్చి మీద పడగానే, పూజారిణి భృత్యులు భయంతో వణికిపోయి, చావు కేకలు పెడుతూ సింహానికి అందకుండా పారిపోవాలని చూశారు. కాని సింహం వాళ్ళ మధ్యపడి నోటికి అందినవాడినల్లా పట్టి విడిలించసాగింది.

ఖడ్గ జీవదత్తులు కూలిపోయిన గది ద్వారం వద్ద నిలబడి పెద్దగా నవ్వుతూ,

"ఒరే, పూజారిణి శిష్యుల్లారా! సింహానికి మీరు నాలుగైదు రోజులుగా ఆహారం వేసి నట్టు లేదు. అందుకే అది అంతగా రెచ్చి పోయి మీ ప్రాణాలు తీస్తున్నది. మీలో ఒకరు ముందుకు వచ్చి దానికి ఆహారం కండి. అప్పుడు తతిమ్మా వాళ్ళయినా బతుకుతారు." అన్నారు.

పూజారిణి భృత్యులు యీ మాట లేవీ వినిపించుకునే స్థితిలో లేరు. వాళ్ళల్లో

'చందమామ'



నలుగురైదుగురు అసరికే సింహం వంజా దెబ్బలకు బాగా గాయపడి నేల కొరిగారు. మరొకడు దాని నోటికి చిక్కి లబలబలాడు తున్నాడు. గాయపడకుండా ఇక మిగిలిన అయిదారుగురూ పక్కనే వున్న పడి పన్నెం డడుగుల శిథిలమైన గోడ మీది కెక్కి కూర్చుని ప్రాణభయంతో నిలువెల్లా వణకి పోతున్నారు.

సింహం ఒకసారి చుట్టూ కలయ చూసింది. దానికి తాను గాయపరిచిన మనుషుల్లో ఎవర్నీ తినాలని వున్నట్టు లేదు. ఆ ప్రదేశం నుంచి త్వరగా పారిపోయి, ఏ అరణ్యమో చేరాలన్నట్టుగా వుంది దాని వాలకం.

✓4

జీవదత్తుడు తన చేతిలోని దండాన్ని సింహం కేసి గురి చేసి, "సింహరాజా! ఇంతమంది చూస్తూండగా అహరం తినటం వల్ల దిష్టి తగులుతుందేమో అని భయ పడుతున్నావా?" అంటూ నవ్వి, "అలా అయితే యిదిగో, ఈ పక్కనే భవనం కిందికిపోయే మెట్లున్నవి. ఆ దారినపోయి యీ శిథిలభవనాల్లో నుంచి బయటపడి, నది దాటి అరణ్యం చేరు!" అంటూ సింహం కేసి రెండడుగులు వేసి, దాన్ని మెట్లున్న వైపుకు మళ్ళించేందుకు దండాన్ని ముందుకు వాచి ఝుళిపించాడు.

సింహం కళ్ళింత చేసి, పెద్దగా నోరు తెరిచి చెవులు దిబ్బిళ్ళు పడేట్టు పెద్దగా గర్జించి, జీవదత్తుడి కేసి దూకబోయింది. అది ముందు రెండు కాళ్ళూ ఎత్తి, వెనక కాళ్ళ మీద నిలబడి కుప్పించి దూకబోయే సమయంలో, జీవదత్తుడు దాని పొట్ట కింద దండాన్ని అనించి బలంగా పక్కకు తోశాడు. ఆ ఊపుకు సింహం నేల మీద పడి దొర్లు కుంటూ పోయి మెట్లున్న గది ద్వారానికి అడ్డంగా పడింది.

"సింహరాజా, యిక లేచి నిలబడు! పూజారిణి తన బంట్లతో స్వయంగా యిక్క డికి వచ్చే ముందే త్వరగా మెట్లు దిగి పారిపో." అన్నాడు జీవదత్తుడు, దండం ఎత్తి సింహం కేసి నడుస్తూ.

మొండి గోడ మీద కూర్చుని యిదంతా చూస్తున్న పూజారిణి భృత్యులకు జీవ దత్తుడు సింహాన్ని ఎదుర్కొన్న తీరు, దాన్ని ఒక్క దండం దెబ్బతో నాలుగైదు పల్లటీలు కొట్టించిన నేర్పు ఎంతో ఆశ్చర్యాన్ని, అబ్బురపాటునూ కలిగించింది. వాళ్ళల్లో ఒకడు రెండు చేతులూ ఎత్తి జీవదత్తుడికి నమస్కరిస్తూ, "మహామాంత్రిక శిరోమణీ, నమస్కారం! మీ మంత్రశక్తి మామూలు మనుషులకు అలవడేది కాదు. ఈ మహా శక్తి పూజారిణిని హతం చేసి తమరే యీ శిథిలనగరాన్ని ఎందుకు ఏలగూడదు? అప్పుడు మేమంతా, మీ శిష్యులమై మీకు సేవలు చేస్తూ హాయిగా బతుకుతామే!" అన్నాడు.

వాడు మాట ముగించే లోపలే పక్కన వున్న అతడి తోటి వాళ్ళు, "గురుద్రోహం! గురుద్రోహం!" అని కేకలు పెడుతూ వాడి మీద కలియబడ్డారు. మొండి గోడ మీద కుస్తీపట్టు ప్రారంభమయినై. ఆ రద్దీలో గోడ మీద కాలిపట్టు తప్పి యిద్దరు భృత్యులు దభమంటూ కిందపడ్డారు. మెట్ల కేసి దిగబోతున్న సింహం ఒక్కసారిగా అదురుకుని తల శిప్పి చూసి, చిన్నగా గర్జిస్తూ వాళ్ళ కేసి రాబోయింది.

జీవదత్తుడు దండం పై కెత్తి సింహాన్ని అదిలిస్తూ, "ఇక మెట్లు దిగి నీ దారిన



నువు పో. అనవసరంగా పూజారిణి శిష్యుల పోట్లాటలో తల దూర్చి చిక్కుల పాల వకు," అన్నాడు.

సింహానికి అసరికి జీవదత్తుడి చేతిలోని దండం అంటే భయం పట్టుకున్నది. ఇంత వరకు రెండుసార్లు దాని దెబ్బతిని వుండటంతో అది చిన్నగా గుర్రుమంటూ తిరిగి తిరిగి చూస్తూ, మెట్లున్న గది ద్వారం దాటి పోయింది.

అప్పటివరకూ జరుగుతున్నదంతా మౌనంగా చూస్తూ వున్న ఖడ్గవర్మ, "జీవా! ఇక మనం మాత్రం యిక్కడెందుకు? పూజారిణి శిష్యులు శిగపట్టు పట్టుకుని కిందా మీదా పడుతున్నారు. ఇప్పుడు



మనను అడ్డగించేవాళ్లెవరూ లేరు. ఈ దిక్కుమాలిన శిథిల భవనాలను వదిలి తిరిగి అరణ్యం చేరుదాం.” అన్నాడు.

“అలాగే చేద్దాం. మనం కూడా సింహం వెళ్ళిన దారినే పోయి, మనం యిక్కడికి వచ్చిన గుహ ద్వారాన్ని చేరగలమేమో చూద్దాం,” అంటూ జీవదత్తుడు బయలుదేరాడు.

ఆ శిథిలభవన ప్రాంతాల్లో యిక తమను ఎదిరించే వాళ్ళు ఎవరూ లేరనుకోవటంలో ఖడ్గవర్మ పెద్ద పొరబాటు చేశాడు. అతడూ, జీవదత్తుడూ బంధ విముక్తులు కావటం, సింహం పెద్దగా గర్జిస్తూ పూజారిణి భృత్యుల్లో కొందరిని గాయపరచటం అంతా పూజారి

ణికి బతికి బయటపడి పారిపోయి వచ్చిన ఒక భృత్యుడి ద్వారా తెలిసింది.

ఆ వార్త వింటూనే పూజారిణి కళ్ళెర్ర చేసి, చేతిలోని శూలాన్ని ఝళివిస్తూ, “మహాభూతా! ఇదేమి వింత? ముసలి పూజారి అంత వాణ్ణి నా మంత్ర బలంతో ఓడించి చీకటి కొట్లో బంధించానే! అటువంటి నా మీదికే యిద్దరు మానవులు దండెత్తి రావటమా? నా రాజ్యంలోనే జొరబడి నా శిష్యుల్ని కొట్టి గాయపరిచి నన్ను అవమానించటమా! ఇది సహించను. ఒరే, శిష్యాధముల్లారా! బయలుదేరి, ఆ ఇద్దరు మానవ పురుగులూ ఎక్కడున్నారో చూపండి,” అన్నది.

ఖడ్గ జీవదత్తులు సింహాన్ని హడలగొట్టిన తీరూ, అంతకు ముందు మాంత్రికుణ్ణి, జడలభూతాన్ని పెట్టిన బాధలూ చూసిన శిష్యుల్లో యిద్దరు గడగడలాడి పోతూ, “మహాశక్తి పూజారిణి! ఆ మానవులిద్దరూ మహాసత్వుల్లాగా, గొప్ప మంత్రవేత్తల్లాగా కనబడుతున్నారు. వాళ్ళు మన ఆస్థాన మాంత్రికుణ్ణి, జడలభూతాన్ని...”

భృత్యులు మాట ముగించే లోపలే పూజారిణి వాళ్ళల్లో ఒకణ్ణి శూలంతో వెన్నుమీద పొడిచి, “నోరు ముయ్యండి, పొరుబోతు వెధవల్లారా! వాళ్ళిద్దర్నీ యిప్పుడే పట్టి మహాభూతానికి బలి చేయబోతున్నాను.

ముందుండి దారి తియ్యండి!" అన్నది పళ్ళు కొరుకుతూ.

భృత్యులు ప్రాణం బితుకు బితుకు మంటూండగా ముందు బయలుదేరారు. వాళ్ళందరికన్నా కొంచెం ముందుగా మాంత్రికుడూ, వాడి జడలభూతం పెద్ద పెద్ద అంగులు వేస్తూ నడవసాగారు.

"గురో! వాళ్ళిద్దర్ని పట్టుకుని ఒక్క సారిగా విరుచుకు తింటాను," అన్నది జడలభూతం మాంత్రికుడితో.

"అలాంటి పొరబాటు పని చెయ్యకురా, శిష్యా! మన శిథిల నగరంలో జొరబడిన ఆ యిద్దరు కుర్రకుంకలూ, పూజారిణి ఒకళ్ళకొకళ్ళు ఎదురుపడితే, మన పూజారిణి ఓడిపోతుందన్న నమ్మకం నాక్కలుగుతున్నది. అప్పుడు మనమే యీ శిథిలనగరానికి రాజూ, మంత్రి అయిపోతాం. ముసలి మాంత్రికుణ్ణి చీకటి కొట్టలో నుంచి బయటికి తీసి, అతడి దగ్గర మరికొన్ని మంత్ర విద్యలు నేర్చుకుందాం," అన్నాడు మాంత్రికుడు చిన్న గొంతుతో.

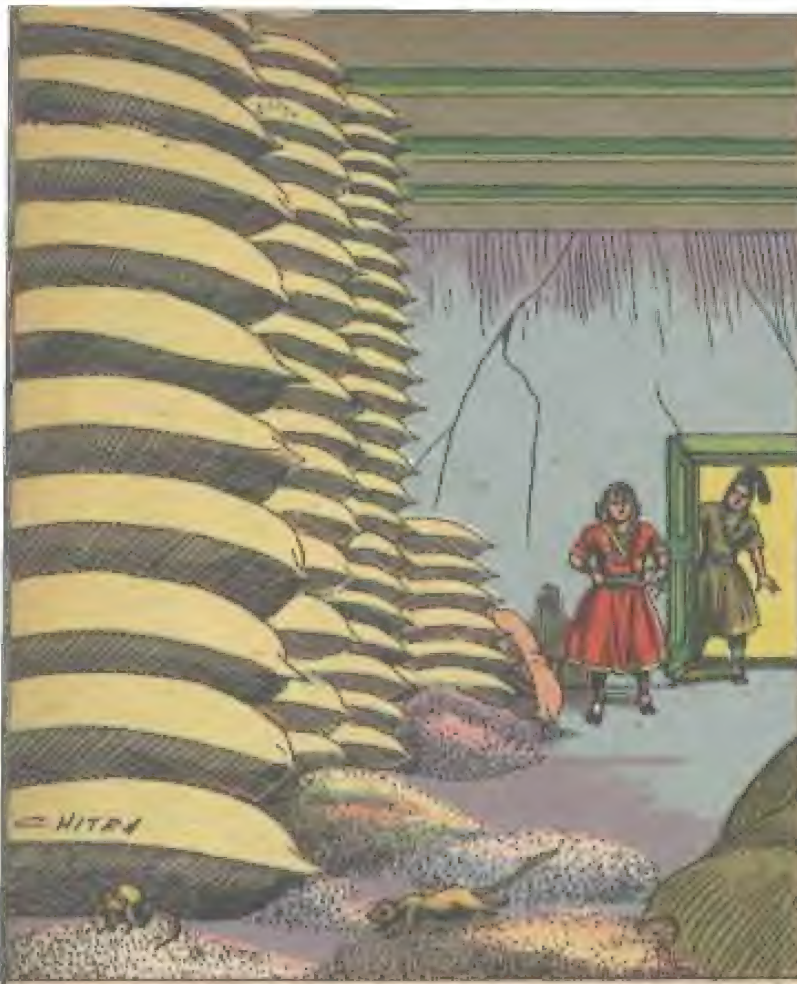
జడలభూతం ఆ మాటలకు ఎంతో సంతోషించి, "రాజూ, మంత్రి! బావున్నది గురో," అంటూ వెనక్కు తిరిగి చూసింది.

పూజారిణి, ఆమె తతిమ్మా శిష్యులూ చాలా దూరాన వున్నారు. పూజారిణి తన



భృత్యుల్ని శిథిల భవనాలన్నీ నగరం ప్రవేశించిన యువకులిద్దరి కోసం గాలించమని ఆజ్ఞాపించింది. కాని ఆ సమయంలో ఖడ్గ జీవదత్తులు శిథిల భవనాల్లోని మరొక ప్రాంతం చేరి, అక్కడి నుంచి బయటపడి, తిరిగి అరణ్యం చేరేందుకు మార్గం ఏమైనా కనబడుతుందా అని చూడసాగారు. వాళ్ళు సొరంగ మార్గాన వచ్చిన దారి మాత్రం కనుక్కోలేకపోయారు.

"ఖడ్గా, మానం లోపలికి వచ్చిన దారి వెంట బయటపడే అవకాశం కనబడటం లేదు. పూజారిణి శిష్యుల్లో ఎవణ్ణయినా ఒంటరిగా దొరక పుచ్చుకుని, వాడి ద్వారా ఆ మార్గం ఎక్కడున్నదో తెలుసుకోవటం



తప్ప మరో ఉపాయం లేదు." అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అ శిష్యుల మూక నుంచి కూడా మనం చాలా దూరం వచ్చినట్టుంది. నింహం ఏమైనట్టు? అది అరణ్యం చేరినట్టేనా?" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

"అదీ మనలాగే యిక్కడ చిక్కుపడి నట్టుంది. మధ్య మధ్య దాని గర్జనలు వినబడటం లేదా, నీకు?" అంటూ జీవదత్తుడు ఒక శిథిల భవనంలోని గది లోపలికి తొంగి చూసి, "ఖడ్గా, ఇటురా! అమ్మ, దుర్మార్గులు! దారేపోయే వర్తకుల్ని, ప్రయాణీకుల్ని దోచి ఎన్ని ధాన్యం బస్తాలు యీ గదిలో దాచారో చూడు!" అన్నాడు.

✓(b)

ఖడ్గవర్మ కూడా గదిలోకి తొంగి చూశాడు. అతడికి గదిలో ఎత్తుగా పెర్చిన ధాన్యం బస్తాలు కనిపించినై. వాటిలో కొన్నిటి కుట్టు పిగిలి, వడ్లూ, జొన్నలూ, గోధుమలూ కిందికి కారి పోగులుగా పడివున్నవి.

"జడలభూతాన్ని ముందు ప్రయోగించి జనాన్ని భయపెట్టి మాంత్రికుడూ, అతడి స్నేహితులూ యీ విధంగా దారే పోయేవాళ్ల నుంచి తమ కవనరం అయిన తినుబండారాలు అపహరిస్తున్నారన్నమాట! మొత్తం మీద పూజారిణి తెలివి గలది లాగే కనిపిస్తున్నది. ఈ ఎత్తుగడలన్నీ దాని ఆలోచనలే అయి వుంటాయి," అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

"ఈ ధాన్యంలో ఒక్క గింజ కూడా పూజారిణి ముతా నేటికి అందకుండా చేస్తే ఎలా వుంటుందంటావు? అప్పుడు కడుపు కాలి, వాళ్ళు బతుకు తెరువు కోసం యీ శిథిల భవనాల నుంచి బయటికి వస్తారు," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"మన ఇద్దరికీ ఒకే ఆలోచన కలిగిందే!" అంటూ ఖడ్గవర్మ నవ్వి, దుస్తుల్లో నుంచి చెకుముకిరాయి తీసి కొట్టి దూది ముట్టుకునేలా చేసి, అది కాస్త మంట కాగానే గదిలోని ధాన్యం బస్తాలలో ఒక దానికి అంటించాడు.

ఖడ్గ జీవదత్తులు గది ముందు నిలబడి క్రమంగా మంట పెద్దదై, ధాన్యం బస్తాలు



ఒకటొకటిగా అంటుకోవటం మాడ
సాగారు. నాలుగైదు నిమిషాల్లో గదిలో పెద్ద
మంట లేచింది. ధాన్యం కాలి టపటప
మంటూ కొంత పేలాలుగా మారి, గాలికి
లేచి వాకిటి వరకూ వచ్చి పడసాగినై.

"ఈ పేలాలు తిని యీ దుర్మార్గులు
మరి కొంతకాలం యీ శిథిల భవనాలను
అంటి పెట్టుకుని వుండే అవకాశం వుంది.
ఏం చేయటం?" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

"కొంచెం ఆగు. మంటలు మరి కాస్త
లేస్తే అంతా మాడి, బుగ్గి బూడిదా అయి
పోతుంది. కాని, అసలు ప్రమాదం,
యీ మంటలు చూసి పూజారిణీ, దాని
శిష్యగణం యిక్కడికి వస్తారు! అప్పుడు..."

జీవదత్తుడు మాట ముగించే లోపలే
ధాన్యం బస్తాలు కాలుతున్న గది పక్కగల
మరో గది నుంచి ఏదో మానవ కంఠం
ఆర్తనాదాలు చేయటం వినిపించింది.

"ఖడ్గా, ఈ పక్క గది తలుపులు
మూసి వున్నవి. లోపలి నుంచి ఎవరో
కేకలు పెడుతున్నారు!" అంటూ జీవ

దత్తుడు గదిని సమీపించి, తలుపులను
బలంగా నెట్టి చూశాడు.

ఖడ్గవర్మ అతడి దగ్గరకు పోయి నవ్వుతూ,
"జీవా! హడావిడిలో నువ్వు తలుపులకు
బయట వేసి వున్న అంత పెద్ద తాళాన్ని
కూడా చూసినట్టు లేదు! నీ మంత్ర
దండంతో తలుపులు విరగొట్టు," అన్నాడు.

ఆ వెంటనే జీవదత్తుడు దండం ఎత్తి
తలుపులకు వేసి వున్న తాళం మీద బలంగా
కొట్టాడు. తాళం పగిలి కింద పడిపోయింది.
గొల్లెం పక్కకు లాగి తలుపులను వెనక్కు
నెట్టాడు ఖడ్గవర్మ.

గదిలో అంతగా చీకటి లేదు. గోడపైన
అంత ఎత్తులో వున్న ఒక చిన్న కిటికీ
నుంచి లోపలికి వెలుగు వచ్చి పడుతున్నది.
ఆ వెలుగులో వాళ్ళకు గోడలో వున్న ఇనప
మేకులకు, గొలుసుతో కట్టబడి వున్న వృద్ధు
డొకడు కనిపించాడు. అతడు అజాను
బాహువు. బక్కచిక్కి వున్నాడు. పొడవాటి
తెల్ల గడ్డం గాలికి రెపరెపలాడుతున్నది.

—(ఇంకా వుంది)





ప్రాణవిక్రయం

పట్టుపడలని విశ్రమార్కుడు చెట్టు పద్దకు తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టు పై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శ్మశానం కెని నడపసాగాడు. అప్పుడు శవం లోని బెతాలుడు, " రాజా, వెనకటికి మాధవుడు కానివారందరికీ సహాయపడి, అయిన వాళ్ళకు నిరాకరించాడు. అలాగే నువు కూడా కానిపోనివారి కోసం శ్రమించటం లేదు గద? నీకు శ్రమతెలియకుండా ఉండగలండులకు మాధవుడి విచిత్రకథ చెబుతాను, విను," అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

పెన్నానదీ తీరాన మాధవుడు అనే సంపన్న యువకుడు ఉండేవాడు. చాలా గారాబంగా పెరిగి నందున మాధవుడికి వివిధంగానూ కష్టపడటం ఇష్టం ఉండేది కాదు. చివరకు, గురువు వద్ద శ్రమశీక్షణతో విధ్యాభ్యాసం చెయ్యటం కూడా ఇష్టంలేక పోవటం చేత ఆతనికి చదువు కూడా అంట

జేతాళ కథలు



లేదు. అస్త్రపాస్త్రాలు దండిగా ఉన్నవి గనక తల్లిదండ్రులు కూడా అతన్ని నిర్బంధించక, యథేచ్ఛగా వదిలేశారు.

ఈడు వచ్చేసరికి మాధవుడికి నగరవాసం మీద మోజు మళ్ళింది. అందుచేత అతను తన తల్లిదండ్రులను ఒప్పించి, గ్రామంలో తమకుగల అస్తుల నన్నిటినీ అమ్మేసి, ఆ డబ్బుతో విక్రమసింహపురికి చేరుకున్నాడు. అక్కడ అతను మంచి ఇల్లు కొని మిగిలినదానితో పర్తకం చేదా మనుకున్నాడు. అందుకై బోలెడంత సరుకు కూడా కొన్నాడు.

కాని దురదృష్ట వశాన ఒకనాటి రాత్రి అతని ఇల్లు అంటుకుని, పూర్తిగా కాలి

పోయింది. మాధవుడు ఆ మంటల నుంచి ఎలాగో బయటపడ్డాడు గాని, ఇంటితోపాటు అతని తల్లిదండ్రులూ, వ్యాపారం నిమిత్తం కొన్న సరుకూ పోయింది. సంపన్నుడైన మాధవుడికి ఇంత బూడిదా, కట్టుబట్టలూ తప్ప ఇంకేమీ మిగలలేదు. అడుక్కు తినటం తప్ప మాధవుడికి మరొక బతుకు తెలుపులేదు.

ఏమీలేకపోయినా మాధవుడికి మానాభి మానాలు పుష్కలంగా ఉన్నాయి. అందుచేత అతను నదిలోపడి ఆత్మహత్య చేసుకుని తన జీవితసమస్య తేల్చుకుందా మనుకున్నాడు. అతను అర్ధరాత్రివేళ పెన్నా నదికి వెళ్ళాడు.

ఆ చీకటిలో ఒక చెట్టు కింది నుంచి, "ఎవరు, నాయనా, నువ్వు? ఏం చెయ్యబోతున్నావు?" అన్న ప్రశ్న వినిపించింది.

మాధవుడు ఆ చెట్టు వద్దకు వెళ్ళేసరికి, అక్కడ ఒక ముని కనిపించాడు. మాధవుడు ఆయనకు తన కథ చెప్పబోయాడు. ముని అతన్ని చెప్పనియ్యక, "నీ కథ అంతా నాకు తెలుసును. ఎలా బతకాలో తెలియక నువ్వు నదిలో దూకి ప్రాణత్యాగం చెయ్యాలనుకుంటున్నావు. కాని నీ ప్రయత్నం ఫలించదు," అన్నాడు.

"ఎందువల్ల, స్వామి?" అని మాధవుడు అశ్చర్యంతో అడిగాడు.

"నీకు పూర్తిగా సూరేళ్ళ ఆయుర్దాయం రాసిపెట్టి ఉన్నది. సూరేళ్ళు నిండిన దాకా మృత్యుదేవత నీ కేసి చూడలేదు." అన్నాడు ముని.

ఈ మాట విని సంతోషించటానికి బదులు మాధవుడు ఆందోళన చెంది, "నాకు ఒక్క పూట ఎలా గడపాలో తెలీదు. సూరేళ్ళు ఎలా గడపను? జీవితం నాకు నరకం. సూరేళ్ళ దీర్ఘనరక ప్రాయమైన జీవితం అనుభవించక తప్పదా నాకు?" అని మునిని అడిగాడు.

ముని కొంచెంసేపు ఆలోచించి, "ధనం లేకుండా నువ్వు బతకలేవన్నమాట. నీకు ధనార్జన చేసే ఉపాయం చెబుతాను. ఒక మంత్రం ఉపదేశిస్తాను. ఆ మంత్రం పఠించి, చచ్చిపోయిన వారికి నీ ఆయుర్దాయంలో నీకు తోచినంత ఇస్తే వాళ్ళు బతుకుతారు. ఇలా నీ పూర్ణాయుర్దాయంలో కొంత నువ్వు ఇతరులకు విక్రయించావంటే నీకు పుష్కలంగా ధనం దొరుకుతుంది. కాని నువ్వు దానం చేసిన మేరకు నీ ఆయువు తరిగిపోతుంది," అన్నాడు.

ముని చెప్పినది నిజమైన పక్షంలో తన జీవితసమస్య తీరినట్టే ననుకుని మాధవుడు ఆ ముని పద్ధ మంత్రోపదేశం పొంది, ప్రాణ విక్రయం చేసుకుని బతకటానికి బదులు దేరాడు.

చందమామ



తెల్లవారే సరికి అతను ఒక గ్రామం చేరాడు. గ్రామంలోని ధనికుడి ఇంటి ముందు జనం పోగయారు. క్రితం రాత్రి ధనికుడు గుండెపోటుతో చనిపోయాడు.

మాధవుడు ధనికుడి అస్తులను కలుసు కుని, "నేను ఈయనను బతికిస్తాను. నాకేమి ఇస్తారు?" అని అడిగాడు.

మొదట అతని మాటను ఎవరూ నమ్మ లేదు.

"నేను బతికించలేకపోతే మీకు వచ్చే నష్టం ఏ మున్నది? బతికిస్తే ఎంత ఇస్తారో చెప్పండి," అన్నాడు మాధవుడు.

"లక్షవరహాలు ఇస్తాం! చేతనైతే బతికించు!" అన్నారు ధనికుడి బంధువులు.



మాధవుడు కాళ్ళూ, చేతులూ కడుక్కుని వచ్చి, ఒక ప్రాతలో నీరు పట్టుకుని శవం పక్కన కూర్చుని, మంత్రం చదువుకుని, చచ్చిన వాడికి తన ఆయుర్దాయం నుంచి ఒక సంవత్సరం ధారపోశాడు. అతని చేతి నీళ్ళు మీదపడగానే శవం కదిలింది. కొద్ది సేపట్లోనే ధనికుడు విడిరాయి లాగా లేచి కూర్చున్నాడు.

ధనికుడి బంధువుల సంతోషానికి మేర లేదు. వాళ్ళు మాధవుడికి ధనం ఇవ్వటమే గాక, బట్టలూ, వస్తువాహనాలూ ఇచ్చి, దేవుణ్ణి పూజించినట్టు పూజించారు.

మాధవుడు తిరిగి నగరం చేరుకున్నాడు. అతని గీర్తి అతిత్వరలోనే చాలా దూరం

పాకింది. అతని ఇంటికి రోజూ మేనాల లోనూ, బళ్ళమీదా శవాలు రాసాగాయి. మాధవుడి ప్రాణవ్యాపారం జోరుగా సాగింది. అతని మీద కనకవర్షం కురుస్తున్నది. డబ్బు ఇవ్వలేనివాళ్ళు కూడా ప్రాణదానం అడుగు తున్నారు.

మాధవుడు కోటిశ్వరుడయ్యాడు. కాని ప్రాణవిక్రయం రోజు రోజుకూ ఉధృత మవుతున్నది. ఇప్పుడతను డబ్బు తీసుకుని కొద్దిరోజుల ఆయువు మాత్రమే ఇస్తున్నాడు. అతను ఎంత ఆయువు అమ్ముతున్నదీ అతనికి మాత్రమే తెలుసు. పై వాళ్ళకు తెలిసినది చచ్చినవాళ్ళు తిరిగి బతకటమే.

ఈ స్థితిలో అతను తగిన కన్యను చూసి పెళ్ళాడాడు. అయితే పెళ్ళి అయిన కొద్ది రోజులకే మాధవుడి భార్య చనిపోయింది. మాధవుడు అమెకు తన ఆయువు ఇవ్వ లేదు. అతను అమెకు శాస్త్రోక్తంగా అంత్య క్రియలు చేసి, అమె ను దహనం చేసి ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు.

ఎవరి నెవరినో బతికించిన మాధవుడు తన భార్యను బతికించుకోలేక పోవటం అందరికీ ఆశ్చర్యం కలిగించింది. అతని శక్తులు పోయాయని అందరూ అను కున్నారు.

అటు తరవాత అతని వద్దకు ఎవరన్నా శవాలను తెస్తే, అతని సమీపంలో ఉన్న

వాళ్ళు. "తన భార్యనే బతికించుకోలేక పోయాడు. ఎందుకు ఆయనను బాధిస్తారు?" అని చెప్పి పంపేశారు.

క్రమంగా మాధవుడి పద్దకు శవాలు రావటం మానేశాయి. తరవాత అతను దాదాపు ఎనభైఏళ్ళ వయసు నిండిన దాకా నిశ్చింతగా బతికాడు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి. "రాజా, నా కొక సందేహం. మాధవుడు ఎవరినెవరినో బతికించి, తన భార్యను ఎందుకు బతికించ లేదు? అమెను బతికించటం వల్ల తనకు ఎవరూ డబ్బు ఇయ్యరనా? లేక అమె మీద ప్రేమలేకనా? అమెను చాపనిచ్చి మాధవుడు తనకున్న కీర్తి ప్రతిష్ఠలను కూడా ఎందుకు పోగొట్టుకున్నట్టు? దీనికి సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో నీ తల పగిలిపోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు. "మాధవుడు చేసినది వ్యాపారం. దానికి మూలధనం అతని ఆయువు. అది పరిమితమైనది. అతను మొదలు చెడిన పేరం ఎలా చెయ్య

గలడు? అతను డబ్బుకోసం వ్యాపారం చేశాడు గాని కీర్తికోసం చెయ్యలేదు. తాను కోరినంత డబ్బు వచ్చినా క అతనికి వ్యాపారం గిట్టుబాటు కాదు. కాని కీర్తి అతని వ్యాపారాన్ని అగనివ్వలేదు. కీర్తి అతని పాలిటికి శత్రువే అయింది. అపకీర్తి వస్తే తప్ప అతను తన ఆయుర్దాయాన్ని కాపాడుకోలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. అ పరి స్థితిలో అతనికి భార్య మరణం సంప్రాప్త మయింది. భార్యమీద ప్రేమ ఉండినా కూడా అతను అమెకు ప్రాణదానం చెయ్య టానికి లేదు. అమెకు ప్రాణదానం చెయ్యట మంటే తనకు మాలిన ధర్మమే. అందుచేత తాను నాలుగుకాలాలపాటు బతికి ఉండ గలందులకు మాధవుడు భార్యనూ, దిక్కు మాలిన కీర్తిని ఒక్కసారిగా త్యాగంచేశాడు. లేకపోతే ప్రాణవ్యాపారంతో అతనే చచ్చి పోయి ఉండును," అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగ గానే బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెబ్బెక్కాడు. (కల్పితం)



మీసం విలువ

ఒక గ్రామంలో ఒక కులీనుడైన ధర్మాత్ముడు ఉండేవాడు. ఆయన పల్ల ఉపయోగం పొందనివాడు ఆ గ్రామంలో లేడు. దానధర్మాలతో ఆయనకున్నదంతా హరించుకు పోయింది. తనలానికి కూడా లేని పరిస్థితిలో ఆ కులీనుడు తూరి కోమటి పేదకు వచ్చి, "శెట్టిగారూ, పాతిక రూపాయలు అప్పు కావాలి. తాకట్టు పెట్టడానికి నా దగ్గర ఏమీ లేదు. నా మీనం వెంట్రుక తాకట్టు పెట్టుకుని డబ్బు అప్పు ఇవ్వండి," అన్నాడు.

కోమటి వెంటనే కులీనుడికి డబ్బుచ్చి పంపేశాడు.

అది చూసి, కోమటి దగ్గర పని చేసే వెంకడు అనేవాడు, "ఆయనకు ఒక మీనం వెంట్రుకకు పాతిక రూపాయ లిచ్చారు. నా మీనమంతా ఇస్తాను, వంద రూపాయ లియ్యండి," అన్నాడు.

"ఒరే, ఇప్పుడు మీసాల ధర పడిపోయింది. ఒకప్పుడు ఈ ధర్మాత్ముడు నా మీనం వెంట్రుకను నూరు రూపాయ లిచ్చి కొన్నాడు. ఇప్పుడు మీనం వెంట్రుక ధర పాతిక రూపాయలే. కావలిస్తే నీకు నా మీనం వెంట్రుకలు పడేసి రూపాయల ఇస్తాను. వాటిని పాతికేసి రూపాయలకు అమ్ముకుని లాభం చేసుకో," అన్నాడు కోమటి.

—ఎం. తిప్పయ్య





ఉ పాయం

తొమ్మింటు నగరంలో మీర్కమల్ అనే వ్యాపారి ఉండేవాడు. వాడూ, వాడి భార్య జమీరా తిండి కోసం వాళ్ళనూ, వాళ్ళనూ యాచించేవారు. వారికి పిల్లలు లేరు. డబ్బు ఖర్చు చెయ్యకుండా పొట్టనించుకోవటం తప్ప వారికి మరో ఆశయం ఏదీలేదు.

మీర్కమల్ వారానికి ఆరు రోజులు అమ్మకం మీద తిరిగి, బుధవారాలు మాత్రమే ఇంటి దగ్గర ఉండేవాడు.

ఒక బుధవారంనాడు జమీరా కంటతడి పెట్టుకుని తన భర్తతో, "నువ్వు ఏమన్న మొగిడివి? ఈ దిక్కుమాలిన కొంపలో ఒంటరిగా ఉంటే నాకు మతి పోతున్నది. నాకు తోడుగా ఉండటానికి ఒక దూడనో, గొర్రెనో కొంటే మిన్ను విరిగి మీద పడు తుందా?" అన్నది.

మీర్కమల్ రెండేళ్ళవయసుగల బక్క చిక్కిన గొర్రెను చౌకగా కొని తెచ్చాడు.

జమీరాకు తోచకపోవటమనే సమస్య పోయింది. ఆ గొర్రె అస్తమానమూ అరుస్తూ, అరవకపోతే దగ్గుతూ, ఆ చుట్టుపక్కల మెయ్యటానికి ఉన్నదంతా మేసేసింది.

మళ్ళీ బుధవారం నాడు మొగుడు ఇంటికి రాగానే జమీరా కంట తడిపెట్టు కుని, "నా ప్రాణం మీదికి ఈ గొర్రెను ఎందుకు తెచ్చావు? నేను నాలుగుకాలాల పాటు బతకాలని నీకు లేదల్లే ఉంది! దీన్ని పంపేస్తావా, లేక నన్ను పుట్టింటికి వెళ్ళి పొమ్మన్నావా?" అని అడిగింది.

"నువ్వు తొందరపడి వెళ్ళిపోకు. ఈ గొర్రె సంగతి నేను చూస్తాను," అన్నాడు మీర్ కమల్ తన భార్యతో.

ఆ రోజే అతను తన తల్లి సమాధికి దణ్ణం పెట్టుకు రావటానికి గోరిలుండే చోటికి వెళ్ళాడు. అక్కడ పచ్చిక ఏవుగా పెరిగి, నవనవలాడుతున్నది. తన గొర్రెకు

ఇంతకన్న మంచి విందు ఉండదను
కున్నాడు మీర్కమల్.

అతను గబగబా ఇంటికి వెళ్ళి, తన
గొర్రెతోసహా గోరీలసంరక్షకుడి వద్దకు వచ్చి,
అతనితో, "అన్నా, పెద్దవాడినై పోయాను.
నాకు పిల్లా జెల్లాలేరు. అల్లా పిలిచినప్పుడు
నన్ను నువ్వే పాతిపెట్టాలి. అందుకుగాను
నీకు డబ్బు ఇచ్చుకోవటానికి నా వారసు
లెవరూ లేరు. కనక ఇప్పుడే ఈ గొర్రెను
నీకు ఇచ్చుకుంటున్నాను," అన్నాడు.

అందుకు గోరీల సంరక్షకుడు అభ్యం
తరం చెప్పలేదు.

రెండు నెలలు గడిచాయి. ఒకనాడు
మీర్కమల్ గోరీల వద్దకు వచ్చి, తన
గొర్రెను చూసి గుర్తించలేక పోయాడు. అది
తెగబలిసి, కొవ్వొపట్టి ఉన్నది.

"దీని బరువు రెండు మణుగులకు
పైనే ఉంటుంది. ఇంత లావు గొర్రెను
దానం చెయ్యటం కన్న బుద్ధి తక్కువ
ఉండదు. దీన్ని పట్టుకు పోవలిసిందే!"
అనుకున్నాడు మీర్కమల్.

వాడు తిన్నగా గోరీలసంరక్షకుడి ఇంటికి
వెళ్ళి, తలుపు తట్టి, సలాం కొట్టి, "ఛీ,
ఛీ, నా బతుకు చట్టుబండలయింది. ఒక
గ్రామంలో కుర్రాడికి తడవర వస్తే అర
చెంచాడు రసకర్పూరం ఇచ్చాను. వాడు
కాస్తా చచ్చాడు. నన్ను తాపెక్కింటునగరం
విడిచిపొమ్మన్నారు. నువ్వు తట్టా, బుట్టా
సర్దుకుని ప్రయాణం కా!" అన్నాడు.

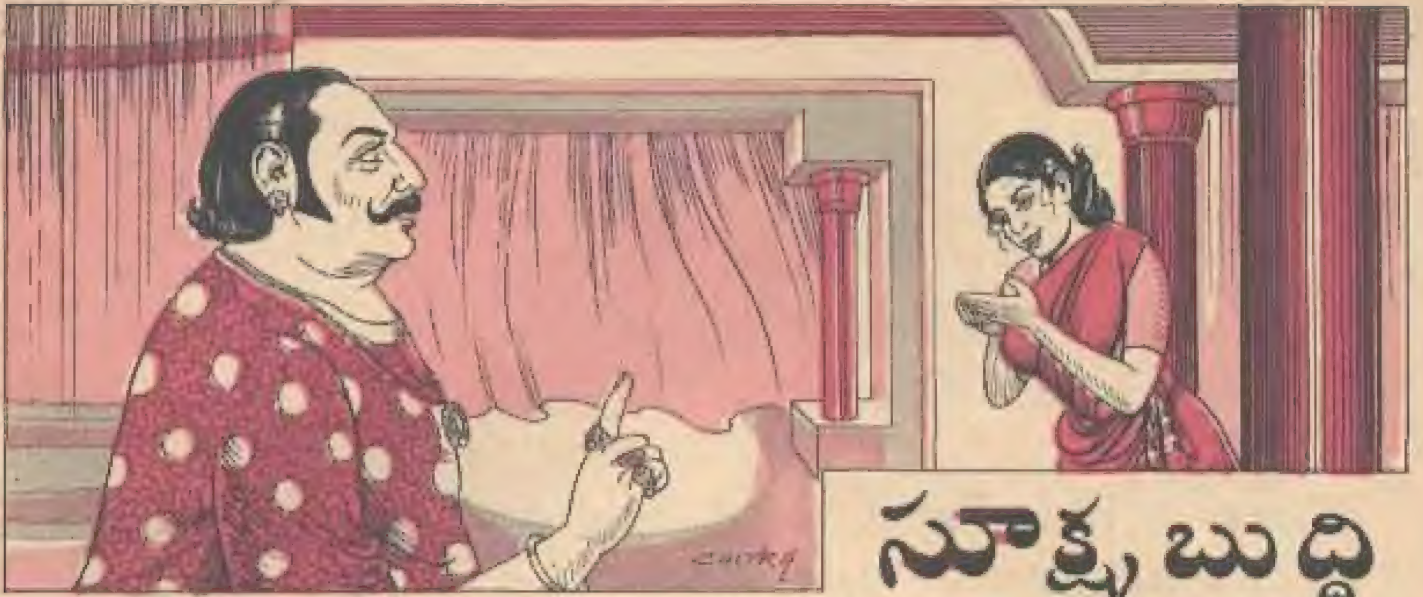
"నే నెక్కడికి?" అని అశ్చర్యంగా
అడిగాడు గోరీలసంరక్షకుడు.

"ఎక్కడి కేమిటి? నాతోపాటు ప్రవా
సానికి. నేను చస్తే పూడ్చిపెట్టటానికి ఒప్పు
కున్నావు గద! అందుకు గాను నీకు గొర్రెను
ఇచ్చాను కూడా గద! నేను ఎక్కడ చస్తే
అక్కడ నువ్వు ఉండి, నన్ను పూడ్చవద్దా
మరి?" అన్నాడు మీర్కమల్.

"ఛా! నువ్వు నీ యిష్టం వచ్చిన చోట
చావు. నువ్వు నీ గొర్రే కలిసి ఏట్లో
దూకండి!" అన్నాడు గోరీలసంరక్షకుడు.

మీర్కమల్ తన గొర్రెను తీసుకుని,
ఆడుతూ పాడుతూ ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.





సూక్ష్మబుద్ధి

ఒక ఊళ్లో జమీందారు వద్ద ఎల్లమ్మ అనే ఆవిడ పరిచారికగా ఉండేది. చనిపోయిన ఆమె భర్త కూడా ఆ జమీందారుగారి వద్ద పనిచేసిన వాడే.

ఎల్లమ్మకు సింగన్న అని ఒక కొడుకు ఉండేవాడు. వాడు తెలివిగల వాడే, కాని వట్టి సోమరి.

సింగన్న భవిష్యత్తు గురించి ఎల్లమ్మకు విచారం పట్టుకున్నది. ఆమె వాడితో, "నీకు ఏ పని రాదు. ఏ పని నేర్చుకోవు. ఇలా ఉంటే ముందు ముందు నీ గతి ఏం కాను? ఏదైనా పనిలో ప్రవేశించరా," అన్నది.

తల్లి చెప్పినది నిజమేనని తేచి, సింగన్న, "నా తండ్రి జమీందారుగారి దగ్గర పని చేశాడు. నాక్కూడా అక్కడే పని ఇప్పించు," అన్నాడు.

ఎల్లమ్మ సంతోషించి, వెళ్ళి జమీందారుతో ఆ మాట చెప్పింది.

జమీందారు సింగన్నను పనిలో పెట్టుకోవటానికి ఒప్పుకుంటూ, "వాడికి ఏ పని రాదంటున్నావు. అయినా నిన్ను గురించి, నీ భర్త గురించి వాడికి ఏదోపని ఇస్తాను. వాణ్ణి తీసుకురా," అన్నాడు.

మర్నాడు ఎల్లమ్మ సింగన్నను జమీందారు దగ్గరికి తీసుకుపోయింది.

జమీందారు వాడితో, "నువ్వు ప్రస్తుతం మా గేదెలను కాస్తూ ఉండు. జాగ్రత్త సుమా! గేదె ఖరీదు అయిదు వందలు. ఒక గేదె తప్పి పోయిందంటే అయిదు వందలు వసూలు చేస్తాను," అన్నాడు.

గేదె ఖరీదు అంత ఉండదు; కాని అలా అంటేనేగాని తన కొడుక్కు పని మీద శ్రద్ధ ఉండదని జమీందారు ఆ మాట అన్నట్టు అర్థం చేసుకున్నది ఎల్లమ్మ.

తరవాత సింగన్న కొన్ని రోజులపాటు జమీందారుగారి గేదెలను మేపుతూ

వచ్చాడు. కాని వాడికి ఆ పని ఏ మాత్రమూ నచ్చలేదు. వాడికి కొంత చదువు, లెక్కలూ వచ్చును. అందుచేత జమీందారుగారు వాడికి ఇంతకన్న కాస్త మంచి పని ఇయ్య వచ్చు. కాని తాను ఇంతకన్న తెలివైన పని చెయ్యగలడని జమీందారుగారికి ఎలాగైనా తెలియబరచాలి. అందుకు వాడొక ఆలోచన చేశాడు..

ఒకనాడు సింగన్న జమీందారుగారి గేదెలను కాసేపని మరొక కుర్రవాడికి అప్పగించి, ఆ పని చూసినందుకు వాడికి కొంచెం పప్పు, పెల్లమూ పెట్టి, ఒక గేదెను మాత్రం తోలుకుని పక్క గ్రామానికి వెళ్ళాడు. దాని వీపుమీద, "ఒక రూపాయికి గేదె ! కొనదలచినవారు పాయంత్రం మైదా నానికి రావచ్చు." అని సుద్దముక్కతో రాసి, గేదెతో సహా మైదానం చేరాడు.

ఒక రూపాయతోనే గేదెను కొందామన్న ఆశతో మైదానం మీద దాదాపు రెండువేల మంది చేరారు. సింగన్న వాళ్ళతో, "మీరంతా గేదెను కొందామని వచ్చారు. కాని ఒక్క

గేదెను ఇంత మందికి అమ్మాలంటే చీటి చేసి, ఎవరి పేరు వస్తే వారికి గేదెను అమ్ముతాను. చీటి కట్టదలచిన వారు నాకు రూపాయ రూపాయ చొప్పున ఇవ్వండి," అన్నాడు.

అందరూ సింగన్నకు తాము తెచ్చిన రూపాయలు ఇచ్చారు. సింగన్న అందరి పేర్లూ చీటిల మీద రాసుకుని, వారిలోనే ఒకరిచేత చీటి తీయించి, ఆ పేరు వచ్చిన వాడికి గేదెను ఇచ్చేసి, రెండువేల రూపాయలూ పట్టుకుని యజమాని వద్దకు వెళ్ళి, "మీ గేదె పోయింది. ఇదుగో డబ్బు." అని తాను సంపాదించిన డబ్బుంతా యజమాని ముందుపెట్టి, జరిగిన సంగ తంతా చెప్పాడు.

జమీందారు ఆశ్చర్యపడి, "నీకు బుద్ధి ఉందిరా. నువ్వు ఇక గేదెలను కాయకు," అని, సింగన్నకు కొంత డబ్బు బహు మానంగా ఇచ్చి, వాణ్ణి తన లెక్కలు చూడటానికి పెట్టుకున్నాడు. తన కొడుకు తెలివి తేటలు అక్కరకు వచ్చినందుకు ఎల్లప్పు కూడా సంతోషించింది.





రాములుకు శాస్తి

కృష్ణానదీతీరాన ఒక గ్రామంలో రాములూ, చంద్రూ అని ఇద్దరు రైతులు ఉండేవారు. రాములు వట్టి సోమరీ, కపటి, అసూయా పరుడూనూ, చంద్రూ కష్టించి పని చేసే వాడూ, నిష్కల్మషమైన మనసు కలవాడూ, స్నేహపాత్రుడూనూ. ఆ కారణం చేత చంద్రూ పొలాలు చక్కగా పండుతూ వచ్చాయి. అతను డబ్బు వెనక వేస్తూ వచ్చాడు. కాని రాములు మాత్రం పొలం పనికి ఒళ్ళు వంగక, తనలాటి సోమర్లతో చేరి వ్యర్థంగా కబుర్లాడుతూ, నష్టపోసాగాడు.

చంద్రూ తన దగ బాగా ఉండటం చూసుకుని, పొలం పని చూడటానికి కూలీలను నియోగించి బాతుగుడ్ల వ్యాపారం ప్రారంభించాడు. అందులో కూడా అతనికి బాగా కలిసే పచ్చింది.

రాములుతో అతని మిత్రులు కొందరు, "చంద్రూ బాతుగుడ్ల వ్యాపారం పెట్టి,

రెండు చేతులా సంపాదిస్తున్నాడు. నీకు వ్యవసాయం అచ్చిరావటం లేదు. నువ్వు కూడా బాతుగుడ్ల వ్యాపారం పెట్టి చూడ రాదా?" అంటూ సలహా ఇచ్చారు. రాములు చంద్రూ ఇంటికి వెళ్ళి బాతు గుడ్ల వ్యాపారం వైనం అడిగాడు. చంద్రూ దాపరికం లేకుండా రాములుకు అంతా చెప్పాడు.

రాములు కొన్ని బాతులను కొన్నాడు. కాని వాటి పోషణ సరిగా చేసే ఓపిక అతడికి లేకపోయింది. ఆ కారణం చేత రాములు కొన్న బాతులు తగినన్ని గుడ్లు పెట్టలేదు. చంద్రూ పెంచే బాతులు అరోగ్యంగా ఉండి చాలా ఎక్కువ గుడ్లు పెట్టాయి.

బజారులో చంద్రూ దుకాణం సరసనే రాములు కూడా తన దుకాణం పెట్టాడు. రాములు దురాశాపరుడు కావటం చేత,



అవకాశం దొరికినప్పుడల్లా చంద్రూ తట్టలో నుంచి గుడ్డు కాజేస్తూ ఉండేవాడు.

రాములు ప్రతిరోజూ తన గుడ్డు దొంగిలిస్తూ ఉంటే, ఒకనాడు చంద్రూ అతన్ని పట్టుకుని, ఇలా మరెన్నడూ చెయ్యవద్దని హెచ్చరించాడు. కాని రాములు చంద్రూ గుడ్డును దొంగిలించటం మానలేదు.

చంద్రూ వెళ్ళి న్యాయాధికారి వద్ద రాములు మీద ఫిర్యాదు చేస్తూ, రాములు తన తట్ట నుంచి ఇరవై గుడ్డు దొంగిలించాడని చెప్పాడు. ఆ గుడ్డున్నీ తన బాతులు పెట్టినవేనని రాములు న్యాయాధికారితో అన్నాడు. దొంగతనం రుజువు కానందున న్యాయాధికారి ఫిర్యాదును కొట్టివేశాడు.

చంద్రూ విచారంగా ఇంటికి వెళ్ళాడు. అతని భార్య అతనితో, "దిగులు పడి కూర్చుంటే ఏంలాభం? ఆ దొంగ వెధవను శిక్షించే మార్గం ఏదన్నా చూడు," అన్నది.

"ఎంత ఆలోచించినా నాకు దారి కనిపించటం లేదు," అన్నాడు చంద్రూ.

"మన గణపతిమామయ్య తంత్రాలకు పెట్టినది పేరు. వెళ్ళి అడిగితే, ఆయన ఏమన్నా సలహా చెబుతాడేమో?" అన్నది చంద్రూ భార్య.

"నిజమే. రేపు ఆయనతో మాట్లాడతాను," అన్నాడు చంద్రూ.

మర్నాడు ఉదయమే చంద్రూ గణపతి వద్దకు వెళ్ళి తన సమస్య వివరించాడు.

గణపతి కొంతసేపు దీర్ఘంగా ఆలోచించి, "ఒరే, అబ్బీ, నేను చెప్పినట్టు చేశావంటే దొంగ నులుపుగా దొరికిపోతాడు," అంటూ ఒక ఉపాయం చెప్పాడు.

గణపతిమామ వద్ద సెలవు పుచ్చుకుని చంద్రూ ఇంటికి తిరిగి వస్తూ, దారిలో పచారీ దుకాణంలో ఏదో దినుసులు కొని, ఇంటికి వచ్చి, ఒంటరిగా గదిలో కూర్చుని ఏదో చేశాడు.

చంద్రూ తన గుడ్డును తీసుకుని దుకాణానికి వెళ్ళేసరికి కాస్త అలస్యమయింది. అతను దుకాణం తెరిచి, గుడ్డు తట్టను

దుకానులలో పెట్టి, మంచి నీరు తాగి రావటానికి అలా అవతలికి వెళ్ళాడు. అతను తిరిగి వచ్చేలోగా రాములు అతని తట్ట సుంచి కొన్ని గుడ్డు కాజేశాడు.

చంద్రూ తిరిగి వస్తూనే దొంగతనం గుర్తించి, "దొంగ, దొంగ!" అని కేకలు పెట్టాడు. ఈ కేకలతో రక్షకభటుడు ఒకడు వచ్చి, "ఏం జరిగింది?" అని చంద్రూను అడిగాడు.

"ఈ రాములు నా గుడ్డు కాజేశాడు," అన్నాడు చంద్రూ.

"ఛీ, ఛీ! అంతా అబద్ధం!" అన్నాడు రాములు.

"ఏమిటిది, చంద్రయ్యా? వెనక ఒక సారి ఇలాగే ఫిర్యాదు చేశావు, కాని రుజువు

చెయ్యలేక పోయావు." అన్నాడు రక్షక భటుడు.

"ఈ సారి రుజువు చేస్తాను," అన్నాడు చంద్రూ.

రాములూ, చంద్రూ తమ సరుకుతో సహా, రక్షకభటుడి వెంట న్యాయస్థానానికి వెళ్ళారు. చంద్రూని చూసి న్యాయాధికారి, "మళ్ళీ పచ్చావా?" అన్నాడు.

"రాములు తన గుడ్డు దొంగిలించాడని చంద్రూ అంటున్నాడండి," అని రక్షక భటుడు న్యాయాధికారికి చెప్పాడు.

"రుజువేమిటి?" అని న్యాయాధికారి అడిగాడు.

"రాములు పచ్చిగుడ్డు అమ్ముతాడండి. అతని తట్టలో ఉడకబెట్టిన గుడ్డు ఎందు



కున్నాయో తమరు విచారించండి. ఇవాళ నేను పని పెట్టుకుని ఉడకబెట్టిన గుడ్డు తెచ్చాను." అన్నాడు చంద్రూ.

"మిత్రులు కావాలంటే నేను కూడా కొన్ని గుడ్డు ఉడికించి తెచ్చుకున్నానండి," అన్నాడు రాములు.

చంద్రూ న్యాయాధిపతితో, "తమరు అతని బుట్టలో ఉన్న ఉడికిన గుడ్డు ఒలిపించినట్లయితే లోపల నా పేరు కనబడుతుంది. కావలిస్తే తమరు పరీక్ష చెయ్యండి," అన్నాడు.

"అలాగే," అంటూ న్యాయాధికారి రాములు తట్టలో ఉన్న ఉడికిన గుడ్డును ఏరి వాటిపై పెంకు ఒలిపించాడు. పెంకు అడుగున ప్రతి గుడ్డు మీదా చంద్రూ పేరు స్పష్టంగా రాసి వున్నది.

చంద్రూ నవ్వుతూ, "రాములు తన గుడ్ల మీద నా పేరు కనబడేటట్టు చెయ్యటానికి ఏం గారడీ చేశాడో చెప్పమనండి. తలవంచుకుని నా దారిన నేను పోతాను," అని న్యాయాధికారితో అన్నాడు.

రాములు దొంగతనం చేశాడని నమ్మకం కుదిరి, న్యాయాధికారి అతనికి బైలు సీక్ష విధించాడు. చంద్రూ సంతోషంగా ఇంటికి తిరిగి వచ్చి, "రాములుకు తగిన శాస్త్రి చేశాను," అని భార్యతో అన్నాడు.

"ఎలా జరిగింది?" అని భార్య అడిగింది. రాములు దొంగిలించిన తన గుడ్ల పెంకుల దిగువ తన పేరు ఉండటంతో దొంగతనం రుజువైన సంగతి చంద్రూ తన భార్యకు చెప్పాడు.

"అసలు గుడ్ల పెంకు కింవ నీ పేరు ఎలా వచ్చింది?" అని భార్య అడిగింది.

"అదా? అది గణపతిమామ చెప్పిన యుక్తి. మామ దగ్గిరనుంచి వచ్చేటప్పుడు నేను కొంచెం శంఖద్రావకమూ, పటికా కొనుక్కొచ్చాను. నేను గదిలో కూర్చుని ఏం చేశాననుకున్నావు? శంఖద్రావకంలో పటిక రంగరించి, దానితో గుడ్లమీద నా పేరు రాశాను. అది ఆరిపోయాక ఆ గుడ్లను నువ్వు ఉడక బెట్టావు. అంతే నేను చేసింది," అన్నాడు చంద్రూ.





కీ బగుత్తం

చాలా కాలం క్రితం పర్షియాదేశాన్ని సామూర్ అనే శక్తిమంతుడైన రాజు పాలించేవాడు. ఆ కాలపు రాజులందరిలోకి ఆయన ఎక్కువ సంపదా, వివేకమూ గలవాడు. అంతేగాక ఆయన గొప్ప దాత; అడిగిన వారికి ఎన్నడూ లేదనేవాడు కాదు. పేదలకూ, విదేశీయులకూ ఆయన చూపే ఆదరం ఇంతా అంతా కాదు. కాని ఆయన న్యాయనిష్ఠయం చేసేటప్పుడు ఎలాటి దయాదాక్షిణ్యాలూ చూపక, నేరస్థులను క్రూరంగా శిక్షించేవాడు.

సామూర్ రాజుకు చంద్రబింబాల వంటి ముగ్గురు కుమార్తెలూ, ఒక కుమారుడూ ఉండేవారు. కొడుకు పేరు కమరల్ అక్కార్.

ఏటా రాజు తన ప్రజల కోసం రెండు మహోత్సవాలు జరిపేవాడు. నౌరోజ్ ఉత్సవం వసంతకాల ఆరంభంలో జరి

గేది. మిహిర్గాన్ ఉత్సవం హేమంత రుతువులో జరిగేది. ఈ రెండు ఉత్సవాలకూ రాజసౌధం ద్వారాలు తెరిచి ఉండేవి; దానధర్మాలు జరిగేవి; కొత్త వారికి రాజుగారి వద్ద కొలువు దొరికేది; పాత ఉద్యోగులకు అభివృద్ధి కలిగేది. ఉత్సవం జరిగే రెండు రోజులూ పర్షియా అన్ని మూలలనుంచి ప్రజలు వచ్చి, వినోదాలలో పాల్గొని, రాజుగారికి కానుకలు సమర్పించి, ఆయన నుంచి విలువైన రకరకాల బహుమానాలు పొందేవారు.

ఒక ఏడు నౌరోజ్ ఉత్సవం జరిగేటప్పుడు, సభ తీరి ఉన్న రాజుగారి వద్దకు ముగ్గురు విజ్ఞానులు వచ్చారు. వారు శాస్త్రజ్ఞానంలో నిధులు; తమ రహస్య జ్ఞానంతో పామరులను ఆశ్చర్యచకితులను చేయగలవారు. వారు ముగ్గురూ మూడు దేశాల నుంచి వచ్చిన వారు—ఒకడు హిందూ

దేశం నుంచి వచ్చాడు; మరొకడు రామ నుంచి వచ్చాడు; మూడోవాడు మాత్రమే వర్షియా దేశానికి చెంది పార్శ్వభాష మాట్లాడ గలవాడు.

హిందూదేశం నుంచి వచ్చిన విజ్ఞాని రాజుగారికి వందనం చేసి ఆశీర్వాదించి, ఒక అపూర్వమైన కానుక రాజుగారి ఎడట ఉంచాడు. అది ఒక మనిషి విగ్రహం. దాన్ని బంగారంతో తయారుచేసి, రత్నాలు పొదిగారు. ఆ విగ్రహం చేతిలో బాకా ఒకటి ఉన్నది.

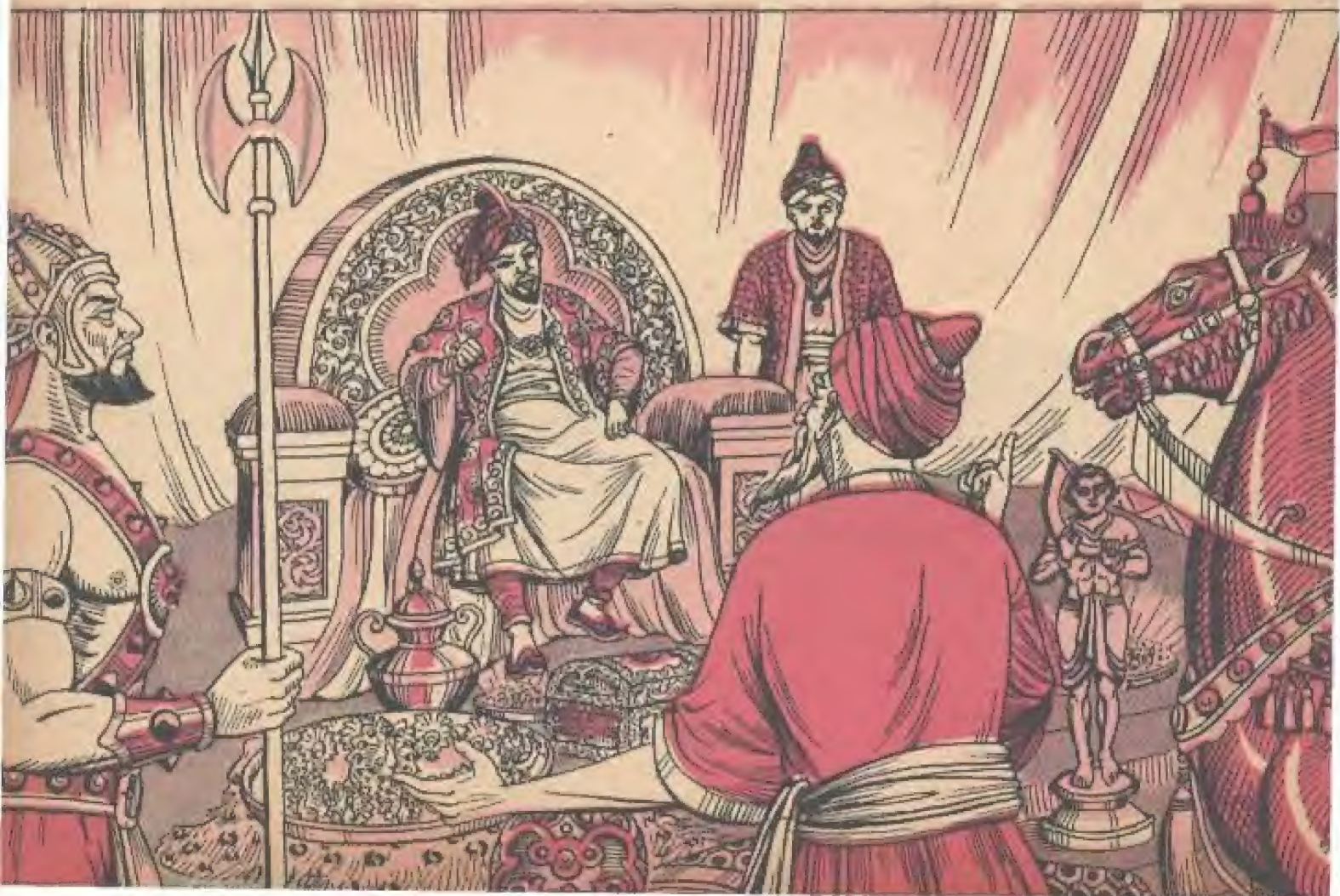
"దీనివల్ల ఉపయోగం ఏమిటి?" అని రాజు విజ్ఞానిని అడిగాడు.

"మహారాజా, ఈ విగ్రహానికి గల శక్తి దీని ఉపయోగాన్ని స్పష్టం చేస్తుంది.

మీ నగర ద్వారం వద్ద ఈ విగ్రహాన్ని ప్రతి ప్థించినట్లయితే, ఇది నిద్రాహారాలు కోరని పహరా ఇస్తుంది; శత్రువు వచ్చే పక్షంలో, ఇది దూరాన ఉండగానే ఆ శత్రువును పసికట్టి, బాకా ఎత్తి నేటివద్ద పెట్టుకుని ఉడుతుంది. ఆ బాకా ధ్వనికి క్షణాల మీద శత్రువులు కొయ్యబారి, భయంతో చచ్చి పోతారు," అన్నాడు హిందూదేశం నుంచి వచ్చిన విజ్ఞాని.

"మీరు చెప్పిన ఈ మాట గనక నిజమైతే మీరు ఏది కోరినా ఇస్తాను," అన్నాడు రాజు ఆయనతో.

తరవాత రోము నుంచి వచ్చిన విజ్ఞాని రాజుకు వందనం చేసి, ఆయన ముందు పెద్ద వెండి పళ్ళెం ఉంచాడు.



ఆ పళ్ళెం మధ్యలో ఒక బంగారు మగనెమలి ఉన్నది. దాని చుట్టూ ఇరవై నాలుగు బంగారు అడనెమళ్ళు ఉన్నాయి.

"మహత్మా, ఈ నెమళ్ళు వల్ల ప్రయోజనం ఏమిటి?" అని రాజు ఆయనను అడిగాడు.

"రాజా, గంట గంటకూ ఈ మగ నెమలి ఒక అడనెమలిని ముక్కుతో పొడిచి, పురివిప్పి నాట్టం చేస్తుంది. ఇలా రోజులో గల ఇరవై నాలుగు గంటలూ తెలిపే గడియారం ఈ పళ్ళెం. ఇంతే కాదు, నెల పూర్తి అయినప్పటికీ ఈ మగనెమలి నెరు తెరిచి, తన కంఠంలో గోరుచంద మామను చూపుతుంది." అన్నాడు రోము సుంచి పచ్చిన విజ్ఞాని.

"అహా, ఎంత గొప్ప అద్భుతం! లోకంలో యిలాంటిది సాధ్యమా? మీరన్నది నిజమైతే మీరు కోరికదంతా ఇస్తాను," అన్నాడు రాజు.

తరువాత పర్షియా దేశపు విజ్ఞాని ముందుకు వచ్చి, రాజుగారికి సలాము చేసి, లాంఛన సంభాషణల అనంతరం ఒక గుర్రాన్ని రాజుగారి ముందు పెట్టాడు. అది అరుదైన సల్లచేప మాను కర్రతో తయారు చేసి, బంగారూ, రత్నాలూ పొదిగి నది. దాని మీద జీనూ, రికాబులూ, కళ్ళాలూ ఉన్నాయి. చూడటానికి అది చాలా అందంగా ఉన్నది.

దానివల్ల ఉపయోగమేమిటని రాజు విజ్ఞానిని అడిగాడు.





"మహారాజా, దీనిమీద ఎక్కినవాడు మనోవేగంతో ఆకాశగమనం ద్వారా ఎక్కడికి కావాలంటే అక్కడికి పోవచ్చును. మామూలు గుర్రం సంవత్సర కాలంలో చేసే ప్రయాణం ఇది సునాయాసంగా ఒక్కరోజులో చేస్తుంది," అన్నాడు పర్షియా దేశపు విజ్ఞాని.

"ఈ మాట నిజమే అయితే, మీరు ఎలాటి కోరిక కోరినాసరే తప్పక తీర్చుతాను," అన్నాడు రాజు.

ముగ్గురు విజ్ఞానులూ ఇచ్చిన కానుకలను రాజు మూడు రోజుల పాటు పరీక్షించాడు. హిందూ దేశస్థుడిచ్చిన బంగారు మనిషి బాకా ఊదగలదని రుజువుయింది.

రోము వాడి నెమళ్ళు గంటలు చూపాయి. పర్షియావాడు కొయ్య గుర్రం మీద ఎక్కి ఆకాశంలోకి లేచి, అతి వేగంగా ఆకాశంలో కొంతసేపు తిరిగి, నింపాదిగా నేల మీదికి దిగివచ్చాడు.

సామూరరాజు పొందిన అశ్చర్యం ఇంతా అంతా కాదు. ఆయన విజ్ఞానులతో, "మహాత్ములారా, మీ ప్రతిభ అత్యద్భుతం. లోకోత్తరమైనది. మీమీ కోరికలు ఏమిటో తెలపండి. వాటిని తీర్చటం నా విధి," అన్నాడు సంతోషంగా.

వెంటనే వాళ్ళు ముగ్గురూ, "మహారాజా, మీరు మా కానుకలతో తృప్తి చెంది, మా కోరికలు తీర్చగోరుతున్నారు గనక, మాకు మీ ముగ్గురు కుమార్తెలనూ ఇచ్చి పెళ్ళిళ్ళు చెయ్యండి. మీ అల్లుళ్ళు కావటమే మా కోరిక," అన్నారు.

రాజు తడువుకోకుండా, "అలాగే చేస్తాను," అని, కాజీనీ, సాక్షులనూ విలిపించాడు. వాళ్ళు రాజకుమార్తెల వివాహపత్రాలు రాయసాగారు.

ఇదంతా జరుగుతూ ఉండగా, పరదా వెనకనుంచి రాజకుమార్తెలు అంతా గమనిస్తూనే ఉన్నారు. రాజుగారి మూడవ కుమార్తె తనకు భర్తకాబోయే పర్షియా విజ్ఞానిని చూసి, ఆయనకు సూరేళ్ళూ నిండి ఉంటాయనుకున్నది. ఆయన చాలా ముసలి

వాడు, చూడటానికే ఒళ్ళు జలదరించే
టట్టుగా ఉన్నాడు. ఇందుకు విరుద్ధంగా
మూడో రాజకుమార్తె ముగ్గురిలోకి ఎక్కువ
అందమైనది. అలాటి తనను ఆ ముసలి
పినుగుకు కట్టబెడుతున్నా రనగానే ఆమె
తన గదికి పరిగెత్తి, నేలమీద బోర్లాపడుకుని
ఏడుస్తూ, తన బట్టలన్నీ చించుకుని, ముఖ
మంతా రక్కుకున్నది.

ఆమె ఈ స్థితిలో ఉండగా ఆమె అన్న
అయిన కమరల్ అక్కార్ వేట నుంచి
అప్పుడే తిరిగి వచ్చి, ఆమె గదినుంచి వచ్చే
రోదన ధ్వని విని, ఆమెను సమీపించి,
"ఏం జరిగింది? దాచకుండా త్వరగా
చెప్పు," అన్నాడు.

"అన్నా, మన తండ్రి నన్నొక ముసలి
మాంత్రికుడి కిచ్చి పెళ్ళి చేస్తానని మాట
ఇచ్చాడు. వాడొక కొయ్యగుర్రాన్ని తెచ్చి,
నాన్న మీద ఏదో మచ్చుమందు చల్లి, మతి
పోగొట్టాడు. గత్యంతరం లేకపోతే నేను
చావనన్నా చస్తాను గాని ఆ ముసలి మాంత్రి
కుణ్ణి మాత్రం పెళ్ళాడను," అన్నది రాజ
కుమార్తె.

కమర్ ఆమెను ఓదార్చి, ధైర్యం చెప్పి,
తండ్రి వద్దకు వెళ్ళి, "ఏమిటిది? మీరు
ఎవరో గారడివాడికి నా చిన్న చెల్లెలిని ఇస్తా
నని మాట ఇచ్చారట. వాడు తెచ్చిన కానుక
ఏమిటి? దాన్ని చూసి మీరు చిన్న పిల్లకు



ఇంతదుఃఖం ఎలా తెచ్చిపెట్టారు? ఈ పెళ్ళి
జరగటానికి ఏల్లేదు. జరిగితే పిల్ల అన్యాయంగా
దుఃఖంతో చచ్చిపోతుంది," అన్నాడు.

కమర్ ఇలా అన్నప్పుడు కొయ్యగుర్రం
తెచ్చిన ముసలాడు రాజు వద్దనే ఉండి,
అగ్రహంతో కుమిలిపోయాడు. కాని రాజు
గారు తన కొడుకుతో, "నాయనా, ఈ విజ్ఞాని
తెచ్చిన గుర్రాన్ని నువ్వు చూస్తే ఇలా
మాట్లాడవు," అన్నాడు.

ఆయన తన కొడుకును వెంటబెట్టు
కుని ప్రాంగణంలోకి వచ్చి, కొయ్యగుర్రాన్ని
తీసుకు రమ్మని తన భటులను అజ్ఞా
పించాడు.

ఆ గుర్రం అండం చూసి కమర్ ముగ్ధుడయ్యాడు. గుర్రపుస్వారి అంటే అతనికి చాలా ఇష్టం. అందుచేత అతను వెంటనే గుర్రం మీద దూకి కూర్చుని, పాదాలు రికాబులలో దూర్చి, గుర్రం డెక్కలను మోకాళ్ళతో తట్టి అదిలించాడు. కాని గుర్రం కదలలేదు.

అప్పుడు రాజు విజ్ఞానితో, "గుర్రం ఎందుకు కదలటం లేదో చూడండి. మా వాడికి అది అకాశంలో ఎగిరే కిటుకు చెబితే మీ కోరిక సిద్ధించటం తథ్యం," అన్నాడు.

ముసలాడికి రాజుకొడుకు మీద చాలా కోపంగా ఉన్నది. ఆయన కమర్ ను సమీపించి, "జీను మీద కుడిపక్కన ఉన్న ఈ బంగారు మీట చూచావా? దీన్ని తిప్పితే మరుక్షణం గుర్రం గాలిలోకి లేస్తుంది," అన్నాడు.

తక్షణమే రాజకుమారుడు ఆ మీటను తిప్పాడు. వెంటనే గుర్రం అకాశంలోకి లేచింది. కొద్ది క్షణాలలోనే కమర్ కింద

నుంచి చూసేవారికి కనిపించకుండా పోయాడు. ఎన్ని గంటలు గడిచినా అతని జాడ కనిపించలేదు.

రాజు ముసలాడితో, "మహాత్మా, మా వాణ్ణి తిరిగి భూమిమీదికి ఎలా తెప్పించటం?" అన్నాడు.

దానికి ముసలాడు, "అయ్యా, మీ కుమారుడు తిరిగి రావటం కల్ల. నేనేం చేసేది? కిందికి దిగి రావటానికి ఎడమ పక్కన మరొక మీట ఉన్నదని నన్ను చెప్ప నివ్వకుండా అతను వెళ్ళిపోయాడు. అర్థజ్ఞానం అసర్థం," అన్నాడు.

ఈ మాట విని రాజుకు భరించరాని అగ్రహం వచ్చింది. ఆ కోపంలో ఆయన, "ఈ ముసలాణ్ణి చావగొట్టి చీకటికొట్టో పడెయ్యండి," అని ఉత్తరువిచ్చి, శోకం పట్టలేక తన జుట్టు పీక్కుని, తలుపులన్నీ మూయించి, తన భార్యనూ, కుమార్తెలనూ, పరివారాన్ని దగ్గిర పెట్టుకుని, శోకసముద్రంలో మునిగిపోయాడు.

—(ఇంకావుంది)



దురాశ

పూర్వం రామశర్మ అనే బ్రాహ్మణుడు దారిద్ర్యబాధకు తట్టుకోలేక బ్రహ్మను గురించి తపస్సు చెయ్యసాగాడు.

చాలా కాలానికి బ్రహ్మ ప్రత్యక్షమైనాడు.

“బ్రహ్మదేవుడా, నువ్వు భక్తసులభుడ వంటారే, ప్రత్యక్షం కావటానికి ఇంత కాలం పట్టిందే?” అని రామశర్మ బ్రహ్మను అడిగాడు.

“పత్యా, నా కాలమానం వెరు. మీకు ఒక యుగం అయితే నాకు ఒక రోజు. నేను ఒక క్షణంలోనే వచ్చాను,” అన్నాడు బ్రహ్మ.

రామశర్మ కొంచెం అలోచించి, “మాకు కోటి రూపాయలు మీ లెక్కలో ఎంత?” అని బ్రహ్మను అడిగాడు.

“ఒక పైస,” అన్నాడు బ్రహ్మ.

“అయితే నాకు నీ పైసా ఒకటి ఇప్పించు, స్వామి,” అని రామశర్మ నేడుకున్నాడు.

“ఒక నిమిషంలో తెచ్చి ఇస్తాను,” అని బ్రహ్మ అదృశ్యమైపోయాడు.

— వారణాసి గోపచంద్





ఆస్తికోసం

ఒక గ్రామంలో శివయ్య అనే రైతు ఉండే వాడు. అతడు కొంచెం ఆస్తివరుడే. అతనికి ముగ్గురు కొడుకులు. ముగ్గురూ తండ్రికి వ్యవసాయంలో సాయపడేవారు.

కొడుకులకు యుక్త పయసురాగానే శివయ్య వారికి వివాహాలు చేసి, వ్యవసాయ భారమంతా వారికి అప్పగించాడు.

కోడళ్ళు కాపరానికి రాగానే శివయ్య జీవితం పూర్తిగా మారిపోయింది. ఆయన ఉదయం లేవగానే ఒక కోడలు ముఖం కడుక్కోవడానికి నీళ్ళూ ఆవి తెచ్చి ఇచ్చేది. శివయ్య ముఖం కడుక్కోవటం పూర్తి చేసేసరికల్లా ఇంకో కోడలు ఫలహారం తెచ్చి ఇచ్చేది. ఫలహారం పూర్తి అయ్యేసరికి మూడో కోడలు వీధి అరుగు మీద పురాణ గ్రంథమూ, వ్యాసపితా పెట్టేది.

ఈవిధంగా కోడళ్ళు శివయ్యకు ఏలోటూ లేకుండా చూస్తున్నారు; కొడుకులు వ్యవ

సాయం చేసి, రాబడి అంతా తెచ్చి శివయ్య చేతిలో పోస్తున్నారు.

తనవంటి సుఖజీవి ప్రపంచంలో మరొకడు ఉండడని శివయ్య అనుకునే వాడు. వీధి అరుగు మీద కూర్చుని పురాణం చదువు కునేటప్పుడు ఎరిగినవారు ఎవరైనా అటుగా వెళ్ళితే, వారిని పిలిచి పక్కన కూర్చో బెట్టుకుని, తనకు కాలం ఎంత సుఖంగా వెళ్ళి పోతున్నదో చెప్పకునేవాడు.

ఇలాగే ఒకనాడు శివయ్య తన మిత్రు డైన రంగయ్యతో, తనను తన కొడుకులూ, కోడళ్ళూ ఎంత సుఖపెట్టుతున్నదో చెప్పి కున్నాడు.

అంతా విని రంగయ్య, "నువ్వు ఇంకొక్క పని చేశావంటే నీ భారం పూర్తిగాపోయి మరింత సుఖపడతావు. అదేమిటంటే, నీ ఆస్తి నీ కొడుకులకు నీ చేతిమీదుగానే న్యాయంగా పంచిపెట్టు. లేకపోతే నీ ఆసం

తరం అస్తి పంచుకునేటప్పుడు వాళ్ళమధ్య తగువులు రావచ్చు." అని చెప్పి వెళ్ళి పోయాడు.

శివయ్య తన మిత్రుడిచ్చిన సలహా గురించి ఆ రాత్రి బాగా ఆలోచించి, అది మంచిదేనని నిశ్చయించి, తనకున్న యావ దాస్తినీ తన ముగ్గురు కొడుకులకూ సమంగా పంచి ఇచ్చేశాడు.

ఇది జరిగిన మర్నాటి నుంచి శివయ్య జీవితంలో ఆతడూహించని మరొక పెద్ద మార్పు వచ్చింది.

కోడళ్ళు శివయ్యను గురించి వట్టించు కోవటం మానేశారు. అతని అవసరాలు వాళ్ళు చూడరు. వ్యవసాయంలో ఎంత వస్తున్నదీ కొడుకులు తండ్రికి చెప్పరు.

శివయ్యకు జీవితం దుర్భరమయింది. ఆయన ఇప్పుడు వీధి అరుగుమీద ఎంతో దిగులుగా కూర్చుని, ఎరిగినవారికి తన కష్టాలు చెప్పుకోసాగాడు.

శివయ్య స్నేహితుడైన పాపయ్య ఒక నాడు శివయ్య కథ అంతా విని, "నీ అస్తి కోసం నీ కొడుకులూ, కోడళ్ళూ నిన్ను ఎంతో శ్రద్ధగా చూశారు. నీ అస్తి అంతా వారికి పంచేసినాక వాళ్ళకు నీతో అవసరం తీరిపోయింది. నువ్వు మళ్ళీ సుఖపడాలంటే ఒకటే మార్గం. నేను నీకు రేకుపెట్టెలో నూరురూపాయల చిల్లర ఇస్తాను. రాత్రివేళ నీ గదితలుపు మూసుకుని, ఆ చిల్లర అంతా కిందపోసి, ఒక్కొక్క నాణెమే పెద్దగా చప్పుడయేటట్టు రేకు పెట్టెలో, ఒక చేత్తో



వేసినది ఇంకో చేత్తో తీస్తూ ఒక గంటసేపు చప్పుడు చెయ్యి. ఏం జరుగుతుందో చూసుకో," అన్నాడు.

అటు తరవాత శివయ్య కోడళ్ళకు ప్రతి రాత్రి ఎంతోసేపు శివయ్య గది నుంచి డబ్బుల మోతవినిపించేది. వాళ్ళు మొదట అశ్చర్యపోయారు. తరవాత వారికి మామ గారి మీద ఎక్కడలేని శ్రద్ధా, అనురాగమూ పుట్టుకొచ్చాయి.

మళ్ళా శివయ్యకు వెనకటిలాగే వేళకు ప్రతిదీ అమరుతున్నది. కొడుకులు శివయ్యతో వ్యవసాయానికి సంబంధించిన విషయాలన్నీ శ్రద్ధగా చెబుతున్నారు. శివయ్య జీవితం మళ్ళా సుఖంగా గడుస్తున్నది. తన ఎత్తు పారినందుకు శివయ్య స్నేహితుడు పాపయ్య చాలా సంతోషించాడు.

కొంతకాలం గడిచింది. శివయ్య కన్ను మూశాడు. చివరి ఘడియలలో పాపయ్య శివయ్యను చూడవచ్చాడు. శివయ్య ప్రాణంపోగానే ఆయన రేకుపెట్టె కోసం కొడుకులూ, కోడళ్ళూ ఆత్రపడుతూ

ఉండటం చూసి పాపయ్య, "డబ్బు ఎక్కడికి పోతుంది? ముందు చచ్చిపోయిన వాడి దహనక్రియలు పూర్తిచేసి, తరవాత నలుగురి సమక్షంలోనూ పెట్టె తెరిచి, అందులో ఉన్నది ముగ్గురు అన్నదమ్ములూ సమంగా పంచుకోండి," అని శివయ్యకొడు కులతో అన్నాడు.

పాపయ్య మాట పాటించి శివయ్య కొడుకులు యథావిధిగా తండ్రికి ఉత్తర క్రియలు జరిపి, తరవాత పెద్దల సమక్షంలో రేకుపెట్టె తెరిచి చూశారు. దానిలో బోలెడంత చిల్లర మాత్రమే ఉన్నది. దానితో బాటు ఒక చీటీ కూడా ఉన్నది. అందులో ఇలా రాసి ఉన్నది:

"ఈ పెట్టెలో ఉన్న నూరు రూపాయల చిల్లర నా స్నేహితుడైన పాపయ్యది. అది ఆయనకే చెందాలి."

ఈ చీటీ చూసి శివయ్యకొడుకులూ, కోడళ్ళూ దిగ్భ్రమ చెందారు. పాపయ్య తన చిల్లర డబ్బులు తాను తీసుకుని వెళ్ళి పోయాడు.



ఇద్దరు మూఢులు

ఒక ఊళ్ళో ఇద్దరు మూఢులు ఉండేవాళ్ళు. వాళ్ళు చిన్నతనం నుంచి స్నేహితులు.

ఒక రోజు వాళ్ళిద్దరూ ఏదిలో కలుసుకున్నారు. వారిలో ఒకడి చేతిలో నంచి ఉన్నది. ఇందులో ఏవో వస్తువులున్నాయి.

“అ నంచిలో ఏమిటా?” అని రెండో మూఢుడు అడిగాడు.

మొదటివాడు ‘తెలివిగా’, “ఈ నంచిలో ఏ మున్నదీ చెప్పావంటే, ఇందులో ఉన్న గుడ్డు అన్నీ నీ కిచ్చేస్తాను,” అన్నాడు.

రెండో మూఢుడు ఎంత ఆలోచించి చెప్పలేకపోయాడు.

అప్పుడు మొదటి మూఢుడు, “కనుక్కోలేక పోయావే! ఇందులో గుడ్డున్నాయి. ఎన్ని గుడ్డున్నాయో చెప్పావంటే ఈ వది గుడ్డూ నీ కిచ్చేస్తాను,” అన్నాడు.

రెండో మూఢుడు ఆలోచించాడు, కాని చెప్పలేకపోయాడు.

—పై. నత్యరాజు





గర్వభంగం

పాండ్యరాజు సభలో విష్ణుశర్మ అనే పండితుడు ఉండేవాడు. ఆ పండితుడంటే రాజుకు ఎక్కడ లేని గౌరవం. రాజుగారి అండ చూసుకుని విష్ణుశర్మ ఆ రాజ్యంలోని మిగతా పండితులందరి వద్దా కప్పం వసూలు చేసేవాడు. ఎవరైనా ఆయనకు కప్పం కట్ట నిరాకరిస్తే వారు ఆయనతో శాస్త్రవాదం చేసి ఓడించాలి. ఈ కారణంగా విష్ణుశర్మకు పండితకోలాహలుడు అన్న పేరు వచ్చింది. ఈ కోలాహలుడితో వేగలేక చాలామంది పండితులు ఆ రాజ్యం వదిలి, పొరుగు రాజ్యాలకు వలస వెళ్ళారు.

ఆ రాజ్యంలో మహాభాష్యభట్టు అనే పండితుడు ఉండేవాడు. ఆయన గొప్ప పండితుడే గాని పరమసాత్వికుడు. ఆయన కోలాహలుడితో గొడవ ఎందుకని, మిగిలిన పండితుల లాగే కోలాహలుడికి కప్పం చెల్లిస్తూ పచ్చాడు.

మహాభాష్యభట్టు వద్ద యామునుడు అనే ఒక వటువు శిష్యుడుగా ఉండేవాడు. ఈ యామునుడు గురువుగారి వద్ద సమస్త శాస్త్రాలూ చదివాడు. అతనిది మంచి చురుకైన బుద్ధి.

కోలాహలుడికి రెండు సంవత్సరాలు కప్పం కట్టక మహాభాష్యభట్టు బాకీ పడ్డాడు. ఆ బాకీ వసూలు చేసుకురమ్మని కోలాహలుడు వంజి అనే తన శిష్యుణ్ణి పంపాడు. వంజి నక్షత్రకుడి లాటివాడు.

వంజి మహాభాష్యభట్టు ఇంటికి వెళ్ళే సరికి ఆ పండితుడు పని మీద గ్రామాంతరం వెళ్ళి ఉన్నాడు. వంజి మహాభాష్యభట్టును గురించి వెటకారంగానూ, తేలికగానూ మాట్లాడుతూ, యామునుడితో కప్పం బాకీ గురించి చెప్పాడు.

తన గురువును గురించి వంజి అంత లోకువగా మాట్లాడటం యామునుడు

సహించలేక, "మా గురువుగారు మీ గురువుకు అసలు కప్పం ఎందుకు కట్టాలి? పాండిత్యంలో మీ గురువుకు తీసిపోతాడా?" అని అడిగాడు.

"అయితే మీ గురువును మా గురువుతో శాస్త్రంలో పోటీ చేసి ఓడించమను. అప్పుడు రెండు సంవత్సరాల కప్పంబాకీ చెల్లుబాది పోతుంది," అన్నాడు వంజి.

"మీ గురువును ఓడించటానికి మా గురువుగారు ఇల్లు కదిలి అంతదూరం రావాలా? పద, నేనే వచ్చి ఓడిస్తాను. కప్పం కట్టే బాధ అందరికీ లేకుండా పోతుంది," అంటూ యామునుడు వంజి వెంట రాజసభకు బయలుదేరాడు.

యామునుడు ఎందుకు వచ్చాడో తెలుసు కున్న మీదట రాజసభలో వున్న వాళ్ళు, "ఈ పాటలు కొండను డిక్కొనబోతున్నదా?" అన్నారు.

రాణికి మాత్రం కోలాహలుడి మీద సదభిప్రాయం లేదు. ఆమె యామునుణ్ణి చూసి, "నిష్పరవ్వ లాగున్నాడు! గడ్డివామి ఎంత పెద్ద డయితేనెం? దాన్ని బూడిద చెయ్యటానికి ఒక నిష్పరవ్వ చాలును!" అనుకున్నది.

కోలాహలుడికీ, యామునుడికీ పోటీ ప్రారంభమయింది. కోలాహలుడు యామునుణ్ణి కొన్ని వ్యాకరణ సంబంధమైన

చందమామ



ప్రశ్నలూ, తర్క సంబంధమైన ప్రశ్నలూ వేశాడు. వాటికి యామునుడు తేలికగా సమాధానాలు చెప్పాడు.

తరవాత కోలాహలుడు యామునుడితో, "నువు నీ యిష్టం వచ్చిన ప్రతిపాదన చెయ్యి. దాన్ని నేను ఖండిస్తాను. నేను ఖండించలేకపోతే నీవే ఖండించు. అప్పుడు విజయం నీది అవుతుంది," అన్నాడు.

యామునుడు నవ్వుతూ, "మీ అమ్మ గొడ్రాలు కాదు," అన్నాడు.

"అది నిర్వివాదం. ఎవరూ ఖండించ లేరు," అన్నాడు కోలాహలుడు.

"పాండ్యరాజు ధర్మాత్ముడు," అన్నాడు యామునుడు.

"అదీ నిర్వివాదమే," అన్నాడు కోలా హలుడు.

"మహారాణి మహాపతివ్రత," అన్నాడు యామునుడు.

"దాన్ని కూడా ఎవరూ ఖండించలేరు," అన్నాడు కోలాహలుడు, ముఖం కండ్ గడ్డలా చేసుకుని.

"మీరు ఓడారు. నేను ముందు చెప్పిన మూడు విషయాలనూ ఖండించగలను," అన్నాడు యామునుడు.

ఈ మాట విని సఖికులందరూ నిర్భాంత పోయారు.

"మీరు మీ అమ్మకు ఒక్కడే కొడుకు. 'ఏక పుత్రో హ్యపుత్ర ఇతి లోకవాదాత్' అని మనుసంహితలో ఉన్నది. అందుచేత మీ తల్లికి ఒక కొడుకు ఉండి కూడా గొడ్డాలిలో సమానమే.

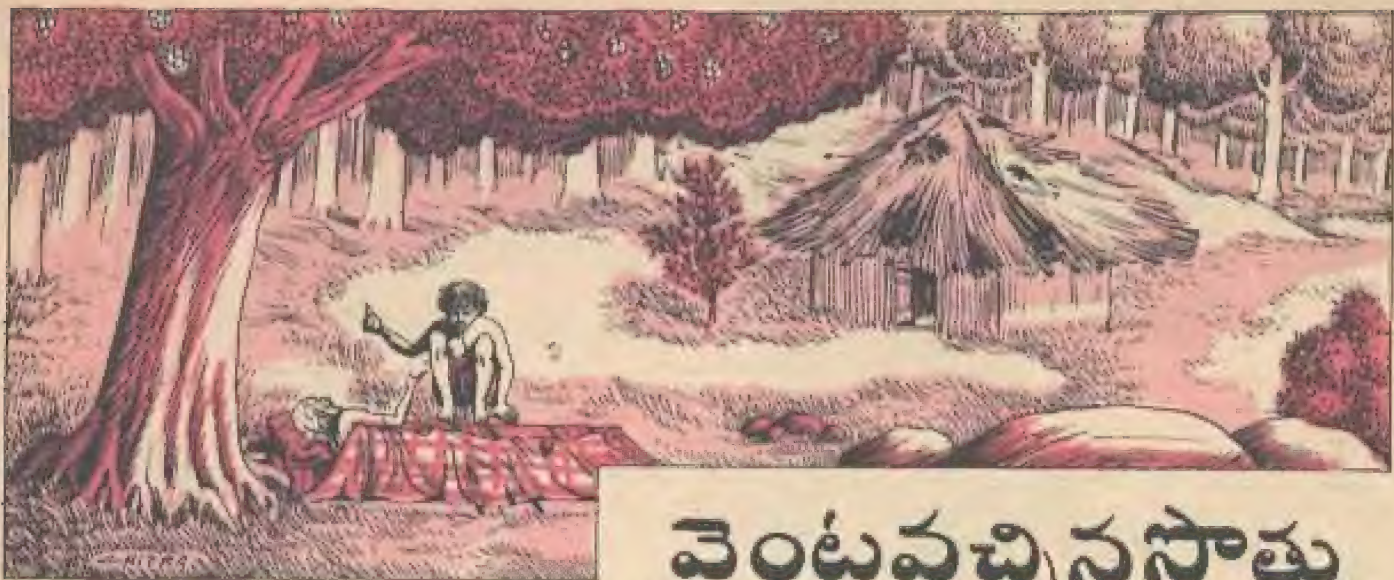
"ఇక రాజుగారి సంగతి. 'సర్వతో ధర్మ షడ్భాగో, రాజ్ఞోభవతి రక్షితః; అధర్మా ద్వి షడ్భాగో, భవత్యస్యహ్య రక్షితః' అని కూడా మనుసంహితలో ఉన్నది. అంటే ప్రజలు

చేసే పుణ్యపాపాలలో ఆరోవంతు రాజుకు సంక్రమిస్తుంది. ఈ కలికాలంలో రాజు ఎంత ధర్మాత్ముడైనా ప్రజలు అంతులేని పాపాలు చేస్తూ ఉంటారు. వాటిలో ఆరో వంతు రాజుకు చెందుతుంది. ఆ కారణంగా రాజు పూర్తిగా ధర్మాత్ముడు కాలేడు.

"ఇక రాణిగారి సంగతి. మనుసంహితలో రాజును గురించి ఇలా ఉన్నది. 'సో గ్నిర్భవతి, వాయుశ్చ, సోర్క, స్సోమ, స్సధర్మరాట్, స కుబేర, స్స వరుణః; స మహేంద్రః ప్రభావతః.' రాజులో ఇలా అగ్ని, వాయువు, సూర్యుడూ, చంద్రుడూ, యముడూ, కుబేరుడూ, వరుణుడూ, ఇంద్రుడూ అన్న ఎనిమిది మంది ఉండగా, ఆ ఎనిమిది మందికీ భార్య అయిన రాణి గారు పతివ్రత ఎలా అవుతుంది?" అన్నాడు యామునుడు.

రాజు, సఖికులూ యామునుడి చమత్కారాన్ని మెచ్చుకున్నారు. కోలాహలుడు ఓడిపోయి, తల వంచుకుని, సభ నుంచి వెళ్ళిపోయాడు.





వెంటవచ్చినసొత్తు

ఒక ఊళ్ళో ఒక పిసినారి ముసలిది ఉండేది. దాని పిసినగొట్టుతనం గురించి కథలు చెప్పుకునేవారు. పైకి చూస్తే దానికి గల అస్తి ఒక చిల్లులుపడ్డ చిన్నపాకా. దాని ముందు ఒకపక్క బాదంచెట్టూ, మరొకపక్క కరివేప చెట్టూనూ. ఊళ్ళో దాన్ని చూసి అసిహ్యపడని వారులేరు. ఎవరూ దాని జోలికి పోయేవాళ్ళు కాదు, అది ఎవరినీ దగ్గిరికి రానిచ్చేది కాదు.

ఎవరన్నా కరివేపాకు కావాలని వస్తే ముసలిది గుప్పెడు బియ్యం తీసుకుని రెండు రెమ్మలిచ్చేది. ఊళ్ళో పిల్లలు బాదం పళ్ళకోసం వస్తే కానీ తీసుకుని ఒక పండు ఇచ్చేది. దాని గుడిసె లోపల వంట కుండలూ, ఒక కుళ్ళుకంపు కొట్టె దిండూ, అంతకన్న కుళ్ళు గొంగళి ఉండేవి.

ఆ ఊళ్ళోనే రంగడు అని పనిపాటలు లేని కుర్రాడు ఒకడు ఉండేవాడు. ముసలి

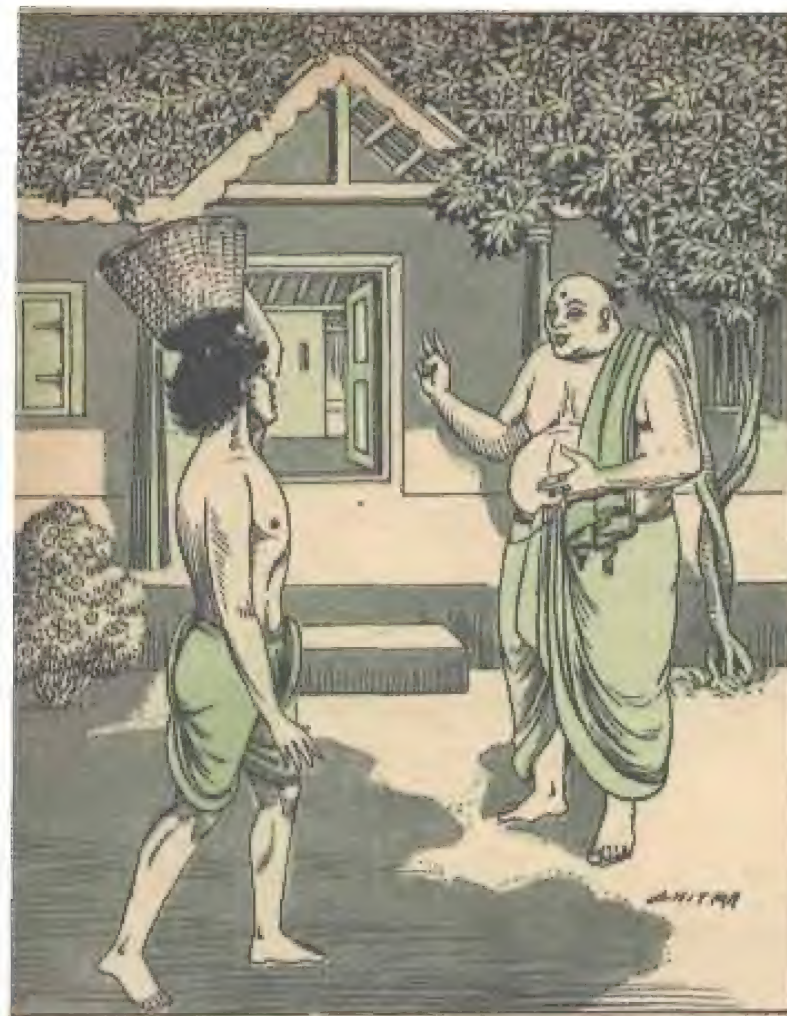
దాన్ని ఆశ్రయిస్తే, అది ఎంతోకాలం బతకదు గనక, దాని అస్తి అంతా తనకే వస్తుందని వాడు ఆశపడ్డాడు.

రంగడు ఒకనాటి మధ్యాహ్నంవేళ ముసలి దాని పాక దగ్గిరికి వచ్చాడు. ఆ సమయంలో ముసలిది బాదంచెట్టు కింద గొంగళి పరుచుకుని, తల కింద కుళ్ళు దిండుపెట్టు కుని పడుకుని, చెట్టు మీదికి ఉడతలు రాకుండా కాపలా కాస్తున్నది.

వాడు వసూనే, "అవ్వా, నీ చెట్టు బాదం పళ్ళు ఎలా ఉంటాయి?" అని ముసలి దాన్ని అడిగాడు.

ముసలిది రంగణ్ణి ఎగాదిగా చూసి, "ఎవరు తిని చూశారు? కావల్సి కానీ ఇచ్చి పండుకొని తిని చూడు," అన్నది.

ఈ మాటకు రంగడు సవ్వకుని, "అవ్వా, నువ్వు ఒక్కదానివి పని అంతా ఎలా చేసు కుంటున్నావు? సాయంగా ఉంటాను,



నన్ను నీ దగ్గర ఉంచుకోరాదా?" అని అడిగాడు.

"ఎందుకు, తిండి దండగ?" అన్నది ముసలిది.

"దండగ లేదు, అవ్వా. రెండు రోజులు ఉంచుకుని చూడు. దండగ అని తోస్తే పని మానిపించెయ్యి. నీ కరివేపాకూ, బాదం పళ్ళూ నాలుగు వీధులూ తిరిగి అమ్ము కొస్తా. నాలుగు డబ్బులు ఎక్కువ వస్తాయి. నీ పనులన్నిటిలోనూ అసరాగా వుంటా," అన్నాడు రంగడు.

ముసలిది కాస్త ఆలోచించి. "నరే, బాదంపళ్ళను ఉడతలు కొట్టకుండా చూస్తూ ఉండు. నాకు తప్పి కలిగితే నన్ను పనిలో

ఉంచుకుంటా," అని, దిండూ, గొంగళి తీసుకుని గుడిసెలోకి వెళ్ళిపోయింది.

రంగడికి ముసలిది తిండి పెడుతున్నందుకు వాడిచేత గొడ్డుచాకిరీ చేయించింది. అమ్మకానికి కరివేపాకు రెమ్మలు కూడా లెక్క పెట్టి ఇచ్చేది. ఒక్క కానీ తక్కువ వచ్చినా ఊరుకునేది కాదు. వాడు బాదం పండు తినాలన్నా కానీ యిచ్చి కొనుక్కోవలిసిందే! రంగడు ఇవన్నీ భరించి ముసలిదాని చావుకోసం ఎదురు చూస్తున్నాడు.

కొంతకాలం గడిచాక ముసలిదాని శక్తి పూర్తిగా ఉడిగిపోయింది. అది తనకు రోజులు దగ్గర పడుతున్నాయని గ్రహించింది. తన పాక ఊరికే పోవటం దేనికని తనకు తెలిసిన శెట్టి దగ్గర ఆ పాక తాకట్టు పెట్టి ఆమె డబ్బు తెచ్చుకున్నది.

ముసలిది ఇంటికి వెళ్ళిపోయిన కాస్సేపటికి రంగడు కరివేపాకు అమ్ముతూ శెట్టి గారి ఇంటి పక్కగా వచ్చాడు. శెట్టి వాణ్ణి చూసి, "ముసలిముండ పాక తాకట్టు పెట్టి రెండు వందలు తీసుకువెళ్ళింది. అందులో నీ వాటా ఎంతరా?" అని వెకిలిగా నవ్వుతూ అడిగాడు.

"ముసలిది ఇల్లు కూడా సొమ్ము చేసిందన్నమాట. అయినా ఆ డబ్బు ఎక్కడికి పోతుందిలే?" అని మనసులో అనుకుంటూ రంగడు వెళ్ళిపోయాడు.

రాత్రి పూట ముసలిది పాకలో పడుకుంటుంది. రంగడు బాదంచెట్టు కింద పడుకుంటాడు. ఒక రాత్రి వేళ పాకలో అలికిడి విన రంగడు తలుపు కంఠలో నుంచి లోపలికి చూశాడు. లోపల ముసలిది, శెట్టి దగ్గర తెచ్చిన రూపాయలు దీపం ముందు లెక్క పెట్టుకుంటున్నది.

“నువ్వు చావగానే అదంతా నాకు దక్కి దేనె, ముసలిదానా!” అనుకుని రంగడు తిరిగి వెళ్ళి బాదంచెట్టు కింద పడుకున్నాడు. ఇలా దాచిన డబ్బు ముసలిదాని దగ్గర ఇంకా చాలా ఉన్నదని వాడి నమ్మకం.

రోజులు గడుస్తున్నాయి. ఒక రోజు ముసలిది లేవ లేదు. దాని కేదో జబ్బు చేసింది. గొంగళి పరుచుకుని పడుకుని,

ఊపిరి పీల్చుటానికి కూడా కష్టపడుతున్నది. తనకు చావు దగ్గిం పడిందని గ్రహించి, అమె రంగడితో, “నాయనా, నాకు చావు ముంచు కొస్తున్నది. వద, పోయి వల్లకాట్లో కూర్చుందాం. ఇక్కడే చచ్చానంటే, మోసే వాళ్ళు చాలా డబ్బు అడుగుతారు,” అంటూ లేచి కూర్చున్నది.

రంగడు చిరాకుపడి, “వల్లకాటికి పోయి నంత మాత్రాన ఖర్చు తప్పతుందా? కట్టెలూ, మనుషులూ కావద్దా?” అన్నాడు.

“కాల్చటం దేనికిరా? డబ్బు దండుగ. పూడ్చేస్తేపోలా? గొయ్యి తవ్వటానికి కూడా బోలెడు డబ్బు అడుగుతారు. ఆ గొయ్యి నువ్వే తవ్వ. నేను చెట్టు కింద పడుకుంటా. నా ప్రాణం గుటుక్కి మనగానే



నన్ను గోతిలో పూడ్చి పెట్టు." అన్నది ముసలిది.

ముసలిది అదా చేసిందంతా తనకే లాభ మనుకున్నాడు రంగడు. రంగడి సహాయంతో ముసలిది గొంగళి, దిందూ తీసుకుని బయలు దేరింది. రంగడు గునపం తీసుకున్నాడు. ఇద్దరూ శృశానానికి చేరారు. ముసలిది ఒక చింతచెట్టు కింద దిందు మీద తలపెట్టి పడు కుని, గొంగళి కప్పకున్నది.

రంగడు గుంట తవ్వ నారంభించాడు. మధ్యలో ముసలిది, "గొయ్యి తవ్వటం అయిందా, నాయనా?" అని అడిగింది.

"అవగానే నీకు చెబుతాలే, అవ్వా! నువ్వు పడుకో," అన్నాడు రంగడు.

రంగడు గొయ్యి తవ్వటం పూర్తి చేసి సరికి ఆఖరి రూము అయింది.

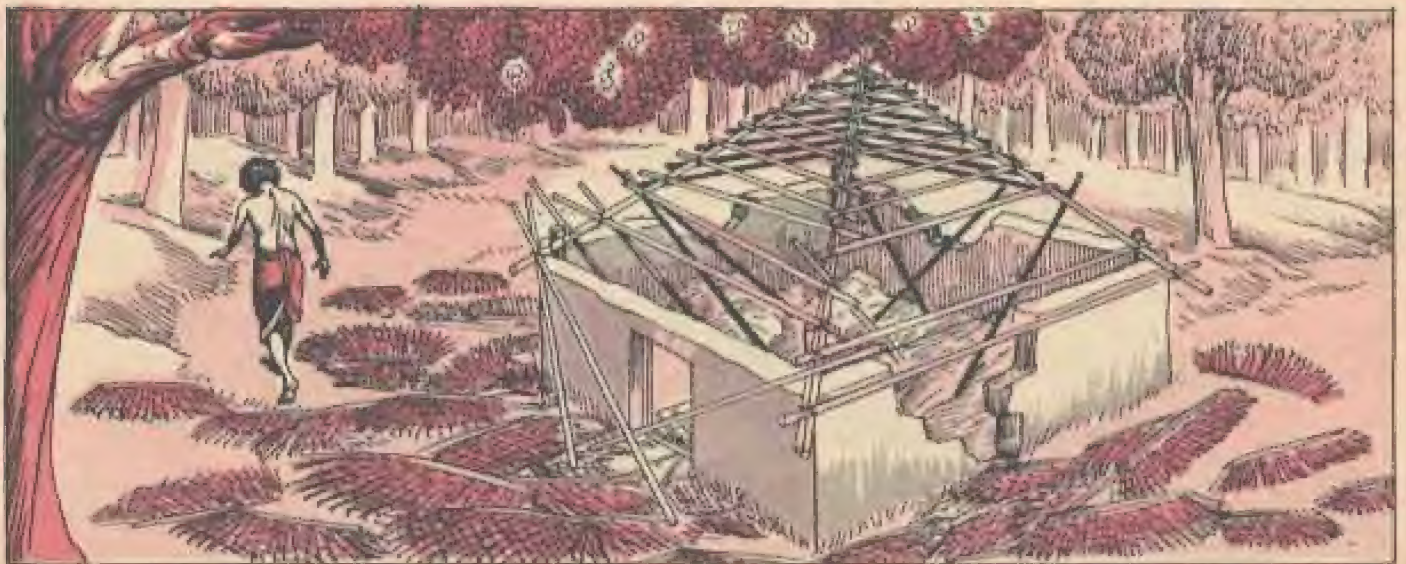
"అవ్వా, గొయ్యి తయారయింది, చూడు," అన్నాడు రంగడు. ముసలిది పలక లేదు. దాని ప్రాణంపోయి చాలాసేపయింది.

"పీడ విరగడ అయింది. పాకలో డబ్బంతా నాదే!" అని సంతోషించి రంగడు,

ముసలి దాని కుళ్ళుడిందూ, కుళ్ళుగొంగళి చేత్తో తాకటానికి అసహ్యం చేసి, చాటిని కర్రతో గోతిలోకి తోసి, తరవాత ముసలి దాన్ని గోతిలో పడుకోబెట్టి, మన్ను కప్ప, గబగబా పాకకు తిరిగి వచ్చాడు.

వాడు లాంతరు వెలిగించి పాక అంతా వెతికాడు. నేల అంతా తవ్వాడు. ఎక్కడా చిల్లిగవ్వలేదు. పాక మీది ఆకులు పీకి చూశాడు. ఏమీ ప్రయోజనం లేకపోయింది. ముసలిది పాక తాకట్టు పెట్టిన రాత్రి ఆ డబ్బు కాజేసినా బాగుండేది. ఆ డబ్బు కూడా మాయమయింది. తాను ఏ జన్మ లోనే ముసలిదానికి ఋణపడి ఉండి, దానికి చాకిరీ చేశాడు. తన కింకేమీ దక్క లేదు. ముసలిది తన డబ్బంతా ఆ కుళ్ళు దిందులో పెట్టుకుని తన వెంట తీసుకు పోయిందన్న సంగతి రంగడికి తట్టలేదు.

తెల్లవార పస్తున్నది. పాక అంతా ధ్వంసం చేసినందుకు తనకు శిక్ష జరుగుతుందని తెలిసి రంగడు చీకటిలోనే ఆ పూరు విడిచి పారిపోయాడు.





మహాభారతం

సంజయుడు పాండవులతో తన రాయబారం ముగించుకుని హస్తినాపురానికి తిరిగి వచ్చి, ధృతరాష్ట్రుడి దర్శనం చేసుకుని, "రాజా, ధర్మరాజు అధర్మమంతా నీపైనే ఆరోపించాడు. నువ్వు లోకనిందకు లోనయ్యావు. ధర్మరాజు పంపిన సందేశాన్ని రేపు సభలో అందరూ ఉండగా చెబుతాను," అని, ధృతరాష్ట్రుడి అనుమతితో ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.

సంజయుడు వెళ్ళగానే ధృతరాష్ట్రుడు విదురుణ్ణి కార్యాలోచనకు పిలిపించాడు. విదురుడు రాగానే ఆయన, "పాండవుల వద్దనుంచి సంజయుడు వచ్చి వెళ్ళాడు. నాకు నిద్ర రాకుండా వున్నది. మనస్సులో తాపంగా ఉన్నది. నా తాపం పోగొట్టే మాటలు చెప్పు," అన్నాడు.

ధృతరాష్ట్రుడికి నిద్ర రాకపోవటానికి కారణం పాండవులే అని తెలుసుకుని విదురుడు ఆయనను పెట్టవలసిన చివాట్లన్నీ పెట్టి, "రాజా, నువ్వు భూమి కోసం అబద్ధం ఆడక, పంశక్షయం కలగకుండా చూసుకో. దుర్యోధనుడి కోసం పాండవులను దూరం చేసుకున్నావు. ఇందుకు దుర్యోధనుడు భ్రష్టుడైపోవటం చూస్తావు. పాండవులను చేరదీసి, వాళ్ళు బతకటానికి కొన్ని గ్రామాలు ఇయ్యి. నీ కొడుకులను అదుపులో ఉంచుకో. జ్ఞాతివైరం తగదు. ఆపదలో అదుకునేది వాళ్ళే," అన్నాడు.

దానికి ధృతరాష్ట్రుడు, "నేను ఎప్పుడూ పాండవులను గురించి మంచిగానే ఆలోచిస్తాను. కాని దుర్యోధనుడు జ్ఞాపకం



రాగానే నా బుద్ధి మారిపోతుంది. ఇదంతా దైవయోగం. నేను ఏం చెయ్యగలను?" అన్నాడు.

మర్నాడు ఉదయం ధృతరాష్ట్రుడి సభ కిటకిటలాడు తున్నది. దుర్యోధనుడికి యుద్ధంలో సహాయం చేయటానికి వచ్చిన రాజులందరూ, సంజయుడు పాండవుల నుంచి తెచ్చిన సందేశం వినటానికి కుతూహలపడి సభకు వచ్చారు.

ఆ సభలోకి సంజయుడు ప్రవేశించి, అందరికీ నమస్కారాలు చేసి, "రాజన్యులారా, నేను పాండవుల దగ్గరికి వెళ్ళి వచ్చాను. వారు మిమ్మల్నందరినీ అడిగి నట్టు చెప్పమన్నారు. వారంతా క్షేమంగా

ఉన్నారు. వారికి నేను ధృతరాష్ట్ర మహారాజు చెప్పమన్న మాటలు చెప్పాను," అన్నాడు.

అతనితో ధృతరాష్ట్రుడు, "సంజయూ, నువ్వు వెళ్ళి పాండవులకు నా సందేశం తెలిపినందుకు చాలా సంతోషం. మిగిలిన వాళ్ళు ఏమన్నదీ తరవాత వింటాంగాని, ముందు అర్జునుడు ఏమన్నాడో చెప్పు. ఈ రాజులందరూ వింటారు," అన్నాడు.

సంజయుడు ఇలా చెప్పాడు:

"అందరూ వింటూండగా అర్జునుడు ఇలా చెప్పమన్నాడు: దుర్యోధనుడు మొదలైన వాళ్ళు చాలా పాపాలు చేశారుగాని వాటికి ప్రాయశ్చిత్తం అనుభవించలేదు. యుద్ధం తలపెడితే పాపఫలం అనుభవిస్తారు. ధర్మరాజు ఎంతో క్రోధాన్ని అణచుకున్నాడు; అది బయటికి వస్తే కౌరవులు భస్మమైపోతారు. భీముడు ఒక్క గద మాత్రమే తీసుకుని కౌరవ సేనలను నిర్మూలించేటప్పుడు దుర్యోధనుడు తప్పక పశ్చాత్తాప పడతాడు. నకుల సహదేవులూ, విరాట ద్రుపదులూ, ఈ పాండవులూ, అభిమన్యుడూ, నేనూ విజృంభించి పోరాడుతూ ఉంటే దుర్యోధనుడికి పశ్చాత్తాపం తప్ప ఇంకేమీ మిగలదు. నేను పెద్దలందరికీ నమస్కరించి మా రాజ్యం కోసం మాత్రమే యుద్ధం చేస్తాను. పాండవులు ప్రాణాలతో

ఉండగా ధృతరాష్ట్రుడి కొడుకులు
మారాజ్యాన్ని సుఖంగా ఎలా అనుభవించ
గలరు? ఒకవేళ యుద్ధంలో వారు మమ్మల్ని
జయించగలిగితే లోకంలో ధర్మం నశించి
నట్టే. అలా జరగదు. యుద్ధం తప్పనిసరి
అయితే ధృతరాష్ట్రుడి వంశం నిర్మూలమవు
తుంది. కర్ణుడితో సహా ధృతరాష్ట్రుడి కొడు
కులనందరినీ నేనే చంపుతాను. అందుచేత
ఏం చేస్తారో తెలుసుకోండి."

అప్పుడు భీష్ముడు దుర్యోధనుడితో,
"నువ్వు కర్ణుడి మాటలూ, శకుని మాటలూ,
దుశ్శాసనుడి మాటలూ విని చెడిపోతున్నావు.
కౌరవ పాండవ యుద్ధం నివారించు. లేక
పోతే నాశనం తప్పదు," అన్నాడు.

ఈ మాటకు కర్ణుడు అగ్రహించి,
"భీష్మా, నన్ను గురించి నువ్వు అన్నమాట
మరొకడు అంటే బతికి ఉండేవాడు కాదు.
నేను రాజధర్మాన్ని ఏమాత్రమూ తప్ప
లేదు. దుర్యోధనాదులకు ఎన్నడూ, ఎలాటి
ద్రోహమూ చెయ్యలేదు. యుద్ధంలో
నేనొక్కణ్ణి పాండవులందరినీ జయించ
గలను. మొదటి నుంచి శత్రువులుగా ఉన్న
వాళ్ళతో శాంతి ఏమిటి? ధృతరాష్ట్ర మహా
రాజుకూ, దుర్యోధనుడికి ఇష్టమైనదంతా
నేను చేస్తాను," అన్నాడు.

అప్పుడు భీష్ముడు ధృతరాష్ట్రుడితో,
"ఈ కర్ణుడు పాండవులను చంపగలనని



మాటిమాటికీ పేలుతూ ఉంటాడు. పాండ
వులు చేసిన ఘన కార్యాలలో ఒక్కటి
కూడా ఇతను చెయ్యలేదు. హినుడూ,
దుర్బుద్ధి అయిన ఇతను పాండవులను
గురించి అవమానకరంగా మాట్లాడతాడు.
గోగ్రహణమప్పుడు తన తమ్ముణ్ణి అర్జునుడు
చంపితే ఏం చేశాడు? మోషయాత్ర సమ
యంలో గంధర్వులు దుర్యోధనుణ్ణి పట్టుకు
పోతే ఏం చేశాడు? పాండవులేగదా అతన్ని
విడిపించింది? కర్ణుడు మాటలవాడేగాని
చేతలవాడు కాదు. ఇతని మాటలు పాటించ
వద్దు," అన్నాడు.

ద్రోణుడు మాట్లాడుతూ, "భీష్ముడిచ్చిన
సలహా బాగుంది. అర్జునుడు సంజయుడి



ద్వారా పంపిన సందేశంలో అబద్ధం ఏమీ లేదు. పాండవులతో సంధి చేసుకోమని నేను ఎప్పుడూ చెబుతూనే వున్నానుగదా." అన్నాడు.

భీష్మద్రోణులు చెప్పిన మాటలకు ధృతరాష్ట్రుడు ఏమీ అనక, ధర్మరాజు విమన్నాడని సంజయుణ్ణి అడిగాడు. ధర్మరాజుకు ఎవరెవరు యుద్ధంలో సహాయ పడుతున్నారో సంజయుడు వివరించి చెప్పి, ధర్మరాజు యుద్ధానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడని చెప్పాడు.

కాని ధృతరాష్ట్రుడికి భీముణ్ణి తలుచు కుంటేనే వణుకు పుట్టుతుంది. సంజయుడు చెప్పిన యోధులంతా ఒక ఎత్తూ,

భీముడు ఒక ఎత్తూ అని ఆయన నమ్మకం. భీముడి బలం ఎలాటిదో భీష్మ ద్రోణ కృప లకూ తనకూ మాత్రమే తెలుసు. భీష్మ ద్రోణ కృపలు యుద్ధంలో తప్పనిసరిగా తమ పక్షాన పోరాడుతారు గాని, వారికి పాండవుల పట్ల వైరం లేదు. ఇవన్నీ తలచు కుంటే ధృతరాష్ట్రుడికి కౌరవనాశం కళ్ళ ఎదట కనపడ్డట్టయింది. అర్జునుడు ఎన్నడూ యుద్ధంలో ఓడి ఎరగడు. అతన్ని ఎదిరించే వాళ్ళు ఎవరున్నారు? కర్ణుణ్ణి నమ్మటానికి లేదు. ద్రోణుడు వయసు మళ్ళినవాడు; పై పెచ్చు అర్జునుడికి గురువు.

"యుద్ధం వల్ల కౌరవ వంశనాశనం తప్పదు. యుద్ధం చెయ్యకుండా ఉంటేనే అందరికీ క్షమమని తోస్తున్నది. అందరూ ఒప్పుకుంటే శాంతి కోసం ప్రయత్నించుదాం," అన్నాడాయన.

ఆమాటకు సంజయుడు ధృతరాష్ట్రుడితో, "రాజా, అన్ని చిక్కులకూ మూల కారణం నువ్వే. కురుజాంగల భూములు తప్ప మిగిలినదంతా పాండవులు నీకు జయించి ఇచ్చిన రాజ్యమే కద. అదంతా నీ సొంతం చేసుకున్నావు. అదంతా నీ దేనన్న భోరణిలో ఉన్నావు. నీ కింద ఉండిన రాజులు అనేకులు పాండవుల శక్తి గ్రహించి వారి పక్షం ఆయారు. దుర్యోధనుణ్ణి ఆదుపులో ఉంచక పోతే చాలా ప్రమాదం ఉన్నది," అన్నాడు.

అప్పుడు దుర్యోధనుడు తండ్రితో, "మేము ఓడిపోతామని నీకు భయం దేనికి? మేము తప్పక గెలుస్తాము. నిన్ను, విదురుణ్ణి తప్ప మిగిలిన మన అందరినీ చంపించాలని కృష్ణుడి ఉద్దేశం. పాండవులు నిజంగా యుద్ధంలో గెలవగలిగితే అయిదు ఊళ్ళు ఎందుకు అడుగుతున్నారు? భీముణ్ణి చూసి నీ కెందుకు భయం? నా గదతో ఒక్క దెబ్బ కొట్టి భీముణ్ణి చంపగలను. భీముడు ఒక్కడే పాండవ సేనలను నాశనం చెయ్యగలడు. ఆయనతోబాటు ద్రోణుడూ, అశ్వత్థామ కలిసి అర్జునుణ్ణి చంపలేరా? కర్ణుడి వద్ద ఇంద్రుడిచ్చిన శక్తి ఉన్నది. పాండవ సేనలో నిజమైన యోధులు పాండవులూ, ధృష్టద్యుమ్నుడూ, సాత్యకిమాత్రమే.

మన పక్షాన అలాటి యోధులు ఎందరో ఉన్నారు," అన్నాడు.

తరవాత అతను సంజయుణ్ణి, "పాండవుల యుద్ధతంత్రం ఏమిటి?" అని అడిగాడు. కౌరవ సేనలలో ఏ యే సేనలనూ, యోధులనూ పాండవపక్ష యోధులు తమ వంతుగా ఏర్పాటు చేసుకున్నదీ సంజయుడు వివరంగా చెప్పాడు.

ఆ వివరాలు విని ధృతరాష్ట్రుడు బెంబేలు పడి దుర్యోధనుడితో, "నాయనా, యుద్ధం అలోచన కట్టిపెట్టు. నిన్ను అందరూ మెచ్చుకుంటారు. నువ్వు సుఖంగా బతకటానికి సగం రాజ్యం చాలు. పాండవులకు కొంత రాజ్యం ఇయ్యి. అజ్ఞానంచేత నాశనం తెచ్చి పెట్టుకోకు," అన్నాడు.





“నేను ఎవరి మాటలూ విననవసరం లేదు. పాండవులను జయించటానికి నాకు ఎవరి సహాయమూ అవసరంలేదు. కర్ణుడూ, దుశ్శాసనుడూ ఉంటే చాలు. పాండవులను మేము ముగ్గురమే చంపగలం. వాళ్ళూ మేమూ కూడా బతికి ఉండటానికి ఏలేదు. నేను నూది మొన మోవినంత భూమి కూడా పాండవులకు ఇయ్యను,” అని దుర్యోధనుడు అన్నాడు.

కర్ణుడు దుర్యోధనుణ్ణి సమర్థించి, యుద్ధ భారమంతా తాను ఒక్కడే పహిస్తానని, పాండవులను తానే జయిస్తానని అన్నాడు.

అతని మాటలు వింటుంటే భీష్ముడికి అసహ్యం వేసింది.

“కర్ణా, నీ బుద్ధి వికటించి ఇలా మాట్లాడుతున్నావు. అర్జునుడి పరాక్రమమూ, కృష్ణుడి శక్తి తెలిసి కూడా ఎందుకిలా ప్రగల్భాలు పలుకుతున్నావు? ఇది నీచుడి లక్షణం కాదా?” అన్నాడు.

ఈ మాట కర్ణుడికి అవమానకరమయింది. అతను భీష్ముడితో, “కృష్ణుడు నువు చెప్పినంత గొప్పవాడే. కాని నన్ను తూలనాడటం సహించను. నేను అస్త్రసన్యాసం చేస్తున్నాను. నువు యుద్ధరంగంలో నిలిచి ఉన్నంత కాలమూ అందులోకి అడుగు పెట్టను. నీ అనంతరం నా పరాక్రమాన్ని మిగిలిన వాళ్ళు చూస్తారు,” అని సభ నుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

భీష్ముడు వెటకారంగా నవ్వుతూ దుర్యోధనుడితో, “ఒంటరిగా శత్రువును గెలవగల మహా పరాక్రముడు అస్త్రసన్యాసం చేశాడే, యుద్ధభారం ఇప్పుడెవరు వహిస్తారు? వీడు తానొక్కడే శత్రువులను జయిస్తానంటే ఎవరు నమ్ముతారు? కాకపోయినా, జయ ద్రదుడూ, బాహ్లికుడూ లాటి మహాయోధుల ముందు అలా ప్రగల్భాలు పలకటం తప్పు కాదా? బ్రాహ్మడినని చెప్పి వీడు పరశురాముడి వద్ద అస్త్రాలు సంపాదించి అధర్మానికి పాల్పడ్డాడు,” అన్నాడు.

భీష్ముడిలా అన్నందుకు దుర్యోధనుడు ఆయనను నింధిస్తూ; “తాతా, పాండవులు



కూడా మాలాటి వాళ్ళే, మాతోపాటు పుట్టిన వాళ్ళే. మాకు కూడా అస్తవిద్యలూ, యుద్ధ విద్యలూ తెలుసు. అలాటప్పుడు పాండవులే గెలుస్తారని ఎలా చెప్పావు? నేను యుద్ధంలో మీ ఎవ్వరిమీదా ఆధారపడ బోవటంలేదు." అన్నాడు.

దుర్యోధనుడి యుద్ధ కాంక్ష చూసి విదురుడు అతనికి ఒక కథ చెప్పాడు: ఒక బోయవాడు వలపన్నితే అందులో రెండు పక్షులు తగులుకున్నాయట. అయితే అవి భయపడక, వలతోపాటు జంటగా అకాశంలో ఎగిరిపోసాగాయి. వాటిని వెంబడిస్తూ బోయవాడు నేల మీద పరిగెత్తనారంభించాడు. అది చూసి ఒక ముని, "వెర్రివాడా, అకాశంలో ఎగిరి పోయే పక్షులను నేలమీద వెంబడించి ఏమైనా ప్రయోజనం ఉందా?" అని అడిగాడు. దానికా బోయవాడు, "స్వామీ, ఆ పక్షులు రెండూ తమలో తాము పోట్లాడుకోనంత కాలమూ నా ప్రయత్నం వ్యర్థమే. కాని అవి పోట్లాటకు దిగగానే ఆ పక్షులూ, వాటిని కలిపి ఉన్న నా ఫలా కూడా నాకు

దక్కుతాయి," అన్నాడు. చివరకు అలాగే జరిగింది. పక్షులు కీచులాడుకుని కింద పడ్డాయి. బోయవాడు రెంటినీ పట్టుకుని, తన వల తాను తీసుకున్నాడు.

విదురుడు దుర్యోధనుడికి ఈ కథ చెప్పి, "నాయనా, జ్ఞాతులు అన్తికోసం కలహించటం వల్ల సర్వనాశనం కలుగుతుంది. ఇంకొక సంఘటన చెబుతాను. మేము ఒకసారి కిరాతుల వెంట గంధమాదన పర్వతానికి వెళ్ళాం. అక్కడ భయంకరమైన లోయలో ఒక పెద్ద తేనెపట్టున్నది. ఆ తేనె తాగితే జరామరణాలుండవనీ, గుడ్డి వాళ్ళకు కళ్ళు వస్తాయనీ అక్కడి వాళ్ళు చెప్పారు. మా వెంట వచ్చిన కిరాతులు ఆ తేనె కోసం ఆశపడి, క్రూరసర్పాలు తిరిగే ఆ లోయలోకి దిగి చచ్చిపోయారు. వాళ్ళు తేనె కోసం ఆశపడ్డారేగాని, దాన్ని సాధించటంలో గల ప్రమాదం ఆలోచించలేదు. రేపు రాజ్యం కోసం పాండవులతో యుద్ధం చెయ్యటం కూడా ఇలాటి అవివేకమే అవుతుంది." అన్నాడు.





శివ కలలు

1

మృకండుమహర్షి భృగు సంతతివాడు. అతని భార్య మరుద్వతి. వారికి ఎన్నాళ్ళకూ సంతానం కలగకపోగా నిష్ఠానియమాలతో తపస్సులు చేస్తూ క్షత్రాలు సేవించుకుంటూ కేదారక్షత్రానికి వచ్చారు.

ఒకనాడు కేదారేశ్వరుణ్ణి అర్చించి ధ్యానమగు్నలై ఉండగా, "ఇహ మీరు మీ అశ్రమానికి వెళ్ళండి, మీకు పుత్రభాగ్యం కలుగుతుంది!" అని వారికి వినిపించింది. సంతోషంతో వారు ఇంటికి వచ్చి యథావిధిగా గృహస్థాశ్రమ ధర్మాల్ని నిర్వర్తించు తూండగా కొన్నాళ్ళకు మరుద్వతి మగ శిశువును ప్రసవించింది. అదే సమయంలో ఆకాశం నుండి వారికి, "ఈ పిల్లవాడు అల్పాయుష్కుడు - పన్నెండేళ్ళ ఆయువు!" అని ఒక దివ్యవాణి వినిపించింది. అది విని వారు ఆనంద శిఖరాగ్రం నుండి ఒక్క

సారిగా దుఃఖసాగరపు లోతుల్లోకి కూలి పోయారు. చివరకు, "అంతా ఆ శివునిలీల, మనం ఏం చేయగలం?" అని తెప్పరిల్లి పనివాడిబోసి నవ్వుల్లో మైమరిచారు.

తరువాత మృకండుడు కుమారుడికి జాతకర్మ జరిపించి మార్కండేయుడు అని నామకరణం చేశాడు. దినదిన ప్రవర్ధమానుడై మార్కండేయుడు ఉపనయనం అయ్యాక గురుకులానికి వెళ్ళి గురువుల పద్ద విద్యాబుద్ధులన్నీ నేర్చి పదకొండేళ్ళ వాడై తలిదండ్రుల వద్దకు వచ్చాడు. బ్రహ్మతేజంతో ముద్దులుమూటగట్టుతున్న కుమారుణ్ణి చూడగానే వారి గుండెలు తరుక్కుపోయినవి. ఇంకొక్క సంవత్సరమే గడువు! మరుద్వతి కుమారుణ్ణి వదలకుండా కొగలించుకొని కన్నీరు కార్చుతుండేగాని మార్కండేయుడు ఎంత తరిచి తరిచి అది

అట్ట చివరి బొమ్మ

గినా ఆనలు సంగతి చెప్పడు. చివరకు మృకండుడే చెప్పలేక చెప్పలేక కొడుకుతో అతనికి ఒక యేడాదిలో మృత్యువు ఆసన్నం అవుతూన్నదని విషయమంతా చెప్పాడు.

అది విని మార్కండేయుడు ధీర చిత్తంతో కర్తవ్యాన్ని ఆలోచించి, "మీరు నన్ను ఆశీర్వదించండి, ఇప్పుడే నేను తపస్సుకి వెళుతున్నాను. శివానుగ్రహంతో మృత్యువును జయించి చిరంజీవి నైవస్తాను," అని తలిదండ్రులకు ప్రణమిల్లాడు. మరుద్వతీ మృకండులిద్దరూ కుమారుణ్ణి కౌగలించుకొని 'చిరంజీవ' అని దీవించారు. అదే సమయానికి అక్కడికి నారదమహర్షి వచ్చాడు. మృకండుడు నారదుణ్ణి పూజించి తమ కుమారుడి గురించి అంతా చెప్పాడు.

నారదుడు మార్కండేయుడి దృఢసంకల్పాన్ని మెచ్చుకున్నాడు. "నాయనా! మార్కండేయా! నువ్వు తిన్నగా గౌతమీ తీరానికి వెళ్ళు, అక్కడ పంచాక్షరీ మంత్రంతో శివుణ్ణి దీక్షతో అర్పించు, నీకు జయమౌతుంది!" అని దీవించి వెళ్ళాడు.

మార్కండేయుడు గౌతమీతీరాన్ని చేరుకొని సైకతలింగాన్ని ప్రతిష్ఠించి, "చంద్రశేఖరా! నీవే నన్ను రక్షించు! నీ పాదాలను ఆశ్రయించిన నన్ను యముడు ఏం చేయగలడు?" అంటూ దీక్షతో తపస్సు సాగించాడు.

లోకాలన్నీ తిరుగుతూ నారదుడు యముడి దగ్గరికి పోయి, "మృత్యువును తప్పించుకోడానికి మార్కండేయుడనే ముని



బాలకుడు తపస్సు చేస్తున్నాడు. ఇహ నీ బలాబలా లెలాంటివో తేలే సమయం వచ్చింది!" అంటూ చల్లగా చెప్పిపోయాడు.

మార్కండేయుడి ఆయువు పూర్తికా వస్తున్నది. యముడు మార్కండేయుడి ప్రాణాలు తోడితెమ్మని తన దూతలను పంపాడు. యమకింకరులు మార్కండే యుణ్ణి సమీపించలేక తిరిగి వచ్చారు. అప్పుడు యముడే దండాన్ని, పాశాన్ని ధరించి కారువినుబోతు నెక్కి బయల్దేరాడు.

మార్కండేయుడు శివలింగానికి తలను అనించి రెండు చేతులతోనూ శివలింగాన్ని గట్టిగా బిగించి పట్టుకొని ధ్యానమగు్నడై ఉన్న సమయంలో యముడు కాలపాశాన్ని మార్కండేయుడి కంఠానికి విశిరాడు.

ఆ పాశం శివలింగం మీదుగా పడిపడ్డంతో శివలింగం నుండి శివుడు ప్రళయరుద్రుడై తెరుచుకొన్న త్రినేత్రంతో ఆవిర్భవించి యముడిపై త్రిశూలాన్ని గురి పెట్టేసరికే యముడు భయంతో గజగజలాడిపోతూ చేతులెత్తిబోడిస్తూ, "హరహరా! రక్షించు!" అంటూ కూలిపోయాడు.

శివుడు మార్కండేయుడి తలపై తన అభయహస్తాన్ని ఉంచి, "వత్సా! నీకు మృత్యువు లేదు. కల్ప కల్పాంతరాలు చూస్తూ చిరంజీవిగా ఉంటావు!" అని వర మిచ్చాడు. తరువాత దేవతలంతా వచ్చి యముడు లేకపోతే చాలా యిబ్బందులు వచ్చి పడతాయి గనక యముణ్ణి మన్నించ మని శివుణ్ణి కోరారు. శివుడి అనుగ్రహంతో



యముడు మళ్ళీ పునర్జన్మ ఎత్తినట్లుగా లేచి తన లోకానికి వెళ్ళాడు.

అ సమయానికి కుమారుణ్ణి పెతుక్కుంటూ వచ్చిన మరుద్వతీ మృకండులు శివానుగ్రహం పొందిన మార్కండేయుణ్ణి చూసి శివలీలలను కొని యాడుతూ చిరం జీవితో తమ నివాసానికి వెళ్ళారు.

మార్కండేయుడు ఒహుకాలం జీవించినవాడు కాని అతని కన్న ఎక్కువ కాలం జీవించిన వాళ్ళున్నారు.

ఇంద్రద్యుమ్నుడు అనే రాజు బతికి ఉండగా గొప్ప యశస్సు సంపాదించి, అది నిలిచినంత కాలమూ స్వర్గసుఖాలు అనుభవించాడు. తరవాత స్వర్గంలో వాళ్ళు, "భూలోకంలో నిన్ను తలుచుకునే వాళ్ళెవరూ లేరు. అందుచేత నీకు స్వర్గంలో స్థానం లేదు. భూమికి తిరిగి వెళ్ళు," అన్నారు.

ఇంద్రద్యుమ్నుడు భూలోకానికి తిరిగి వచ్చి, తన పేరు విన్నవారి కోసం వెతుకుతూ మార్కండేయుడి వద్దకు వచ్చాడు.

"నేను నిన్ను ఎరగను. కాని నా కంటె పెద్దవాడు ప్రావారకర్ణుడు అనేవాడు (గుడ్ల గూబ) ఉన్నాడు. వాణ్ణి ఆడుగు," అన్నాడు మార్కండేయుడు. ఇద్దరూ కలిసి ప్రావారకర్ణుడి వద్దకు వెళ్ళారు..

"నేను నిన్ను ఎరగను కాని నా కన్న పెద్దవాడు నాళికజంఘు డున్నాడు. అతన్ని ఆడుగుదాం," అన్నాడు ప్రావారకర్ణుడు.

నాళికజంఘుడు కూడా ఇంద్రద్యుమ్నుణ్ణి ఎరగడు. అతను వారిని వెంట బెట్టుకుని తన కన్న వయసుగల అకూపారుడు అనే తాబెలు వద్దకు వెళ్ళాడు.

అకూపారుడు ఇంద్రద్యుమ్నుణ్ణి చూసి, "నేను నిన్ను ఎరుగుదును. నేనుంటున్న ఈ కొలను ఎలా వచ్చింది? నువ్వు అనేక యజ్ఞాలు చేసి గోవులను దానమియ్యగా, ఆ గోవులు తొక్కటం చేత ఏర్పడింది," అన్నాడు.

అప్పుడు దేవదూతలు, ఇంద్రద్యుమ్నుడి కీర్తి ఇంకా భూలోకంలో మిగిలి ఉన్నదని చెప్పి, అతన్ని స్వర్గానికి తీసుకుపోయారు.



133. “అల్పట్రాన్” పక్షి

దక్షిణ అమెరికా దక్షిణపు కొనకు 1200 మైళ్ళు తూర్పున, దక్షిణ అట్లాంటిక్ అతి శీతల ప్రాంతంలో దక్షిణ జార్జియా దీవి వెంబడి అల్పట్రాన్ దీవి అనే చిన్న లంక ఉన్నది. దాని మీద అల్పట్రాన్ అనే అపూర్వమైన పక్షులు నివసిస్తాయి. ఇవి జలచరాలు. చాలా భారీ అయిన పక్షులు. వాటి రెక్కలు చాచినట్టయితే పక్షి నిడివి 11 అడుగుల దాకా ఉండవచ్చు. గాలి నిశ్చలంగా ఉన్నప్పుడు అవి ఎగరలేవు, వాలలేవు. హెరు గాలి సహాయంతో అవి గాలిలోకి లేచి, గంటకు సుమారు 60 మైళ్ళ అద్భుత వేగంతో ఎగరగలవు. అల్పట్రాన్ దీవి ప్రాంతంలో ఎప్పుడూ హెరుగాలులు వీస్తూనే ఉంటాయి. చిత్రంలో ఉన్నది అల్పట్రాన్ మిథునం.





బహుమతి
జాందిన వ్యాఖ్య

గాదె క్రింది గడియారం

పంపినవారు :
పి. వెంకటాపు



వివేకనగరం,
హైదరాబాదు-20

గాంధీతాత ప్రాణాధారం

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 20 లు



* వ్యాఖ్యలు జనవరి నెల 20 వ తేదీలోగా చేరాలి.

* వ్యాఖ్యలు ఒక్కమాటలోగాని, చిన్న వాక్యంలోగాని వుండాలి. రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి. గెలుపొందిన వ్యాఖ్యలు మార్చి నెల నంచికలో ప్రకటించబడును.

చందమామ

ఈ సంచికలో కథలు - వింతలు - విశేషాలు

అగ్నిపరీక్ష 3	శిలుగురం - 1 31
యక్షవర్చతం - 8 9	అస్తికోసం 38
ప్రాణవిక్రయం 17	గర్వభంగం 42
ఉపాయం 23	వెంటవచ్చిన సొత్తు 45
నూత్నబుద్ధి 25	మహాభారతం 49
రాములుకు శాస్త్ర 27	ఇవలీలలు 57

రెండవ అట్ట:

హరియానా జానపదస్మృత్యం

మూడవ అట్ట:

బాంగ్లా స్మృత్యకారులు

ఆహా !

ఎంత కీపి,
ఏం రుచి!

రంగుల రంగుల
క్వాడ్ బరిన్
మిల్క్ చాక్ లెట్

జెమ్స్



అరుదామా
పాడుదామా
హాయి హాయిగా,
లిందామా

**క్వాడ్ బరిన్
జెమ్స్**

తీయ తీయగా !

రూ. 1

మూత్ర మే

AIYARS-C.165 TL

చందాదారులకు గమనిక

'చందమామ' కాపీలు పంపుటకు మీ చిరునామాలో ఏదైనా మార్పుంటే 5-వ తేది లోగానే, మీ చందా నంబరు ఈదహరిస్తూ మాకు తెలిపాలి. అలస్యమైతే మళ్ళీ నెల వరకు మీ క్రొత్త అడ్రసును అమలు పెట్టడానికి వీలుండదు.

డాక్టర్ విజన్స్

'చందమామ బిల్డింగ్'

మదరాసు - 26



**అవును -
శాలోపెన్**
బాధానివారిణి మూత్రాలు

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ నాం తెయారంపు

తలనొప్పి, పూ, పంటినొప్పి,
ఒళ్లనొప్పిలని

వెంటనే పోగొడ్తాయి

శాలోపెన్లోని ఔషధాలు
దాక్షిణ్య సిపార్కు చేసినవి.

శాలోపెన్ ఉన్నచోట
కాద ఉండదు.



FOR PRECISION IN...

Colour Printing

By Letterpress...

...Its B. N. K's., superb printing
that makes all the difference.

Its printing experience of
over 30 years is at the
back of this press superbly
equipped with modern
machineries and technicians
of highest calibre.



**B. N. K. PRESS
PRIVATE LIMITED,
CHANDAMAMA BUILDINGS,
MADRAS-26.**

సరిగ్గా అడాతు...

ఇప్పుడు ముందుగా క్రికెట్ ఆడాలి నాన్నా. చాలి నేను స్వేదనా బేట్ అయిపోయాను.

ఏం జరిగింది బాబూ?



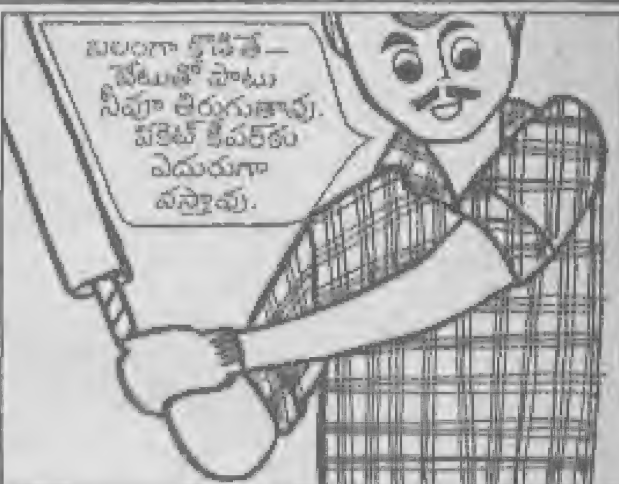
నువ్వీక్ పార్కు బాలు బోకాడు, నేను బేట్ చేయబోయాను, బేట్ అందు తగిలింది, క్రికెట్ బేట్ లు కాక్టాన్ పోలికంటి.



దురదృష్టం! పార్కు బాలును కొట్టేందుకు చాలా వర్తకులున్నారు. ఉదాహరణకు, పాక్ అవచ్చు. కొట్టిగా కుడికి తప్పుకుంటే ఎడమపువ బాలు లేస్తుంది. దానిని ఎదుంటి గట్టిగా కొట్టవచ్చు!



బలంగా కొడితే - బేటుతో పాటు నీవూ తిరుగుతావు. పేకెట్ కేవలం ఎదురుగా వస్తావు.



ఇప్పుడు యిందుమీరండు రాత్రి వెలిమిసిగ్గుత అయింది. నిద్రలో వచ్చి బోముతున్నావా?

క్రికెట్ బేట్ లు కేవలం నాన్నా



లేదు అబ్బాయి. దంతక్షయ కారకమైన ఆహార అణువులన్నిటిని తొలగించేవేయకును నీవు నీ వళ్ళను ప్రతిరాత్రి ప్రతిఉదయం తోముకోవాలి. నీవు ఇగుళ్ళను కూడా రుద్దుకోవాలి.



అలాగే నాన్నా.



మనమిద్దరం ఫోర్ హ్యాన్డ్ టూత్ పేస్టుతో మన వళ్ళను తోముకుంటాం, రా



ఫోర్ హ్యాన్డ్
దంతపెయ్యనిన
సక్రియమయింది టూత్ పేస్ట్



మా అందరకూ
ఇష్టమయిన
ప్రతిక



చందమామ

మీకూ అంతేగా!



చందమామ పుస్తకాలు, ప్రియ, పిల్లలు అందరూ చదువుతారు. ఇంగ్లీషు, హిందీ, మరాఠీ, తెలుగు, కన్నడం, తమిళం, గుజరాతీ, మలయాళం, బెంగాలీ, ఒరియా—వీరి భాషలలో ఇది తెలువరుతున్నది. ఈ పిల్లల ప్రతికలో అవధానమయిన కథలుంటాయి. ప్రతి హృదయాన్ని సంకోషపరుస్తాయి.

చందమామ పిల్లల మానవత్రిక, ఇది చదివితే పిన్నుల తత్వాహం పెద్దలకు కలుగుతుంది. పెద్దల విజ్ఞానం పిన్నులకు అబ్బుతుంది.



చందా వివరములకు: డార్జిన్ ఏజన్సీస్, చందమామ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్, మద్రాసు - 28

1,000కి పైగా బహుముతులు

ఒక లక్ష
రూపాయలు
విలువైనవి!

ప్రథమ
బహుముతి:
ఎంబానడర్
మార్కు II కారు
లేదా
25,000 రూ॥లు
రొట్టం

మరింత సంతోషం కలుగుతుంది



ఎంతటి ఫారాలు
మీ హార్లిక్స్ డీలర్ల వద్ద
'హార్లిక్స్' మంచి పుష్టికరమైనది

*హార్లిక్స్ రోజువారీ గానెంబానడర్ (లేదా రొట్టం)



HMM 3083 Tel 3



Photo by RAM KRISHNA SHARMA

